

2. Sociální vývoj

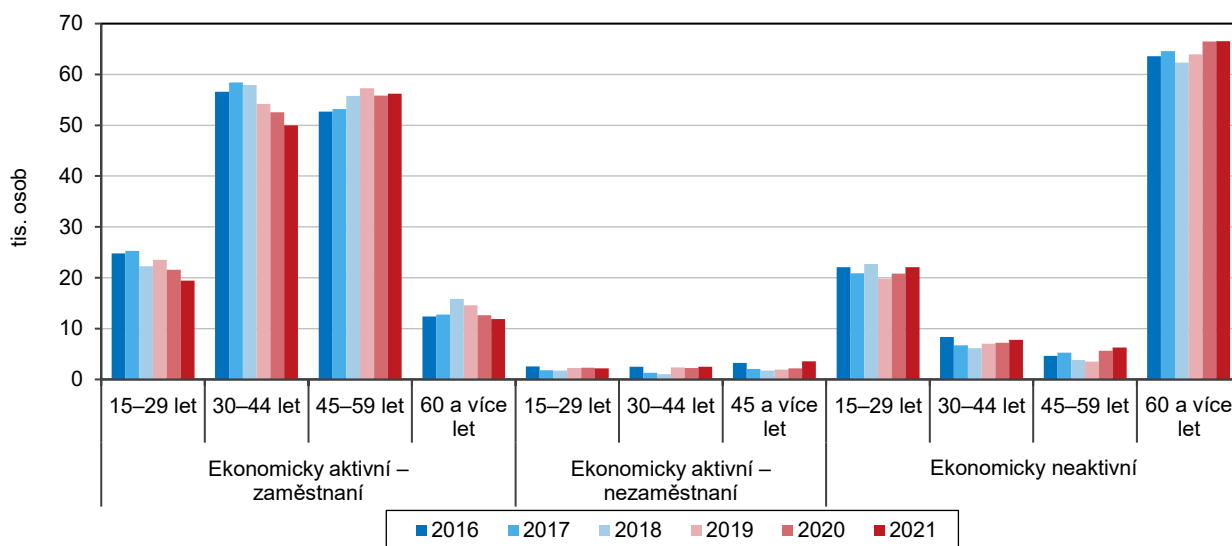
Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Míra zaměstnanosti dle VŠPS v kraji meziročně poklesla.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil¹ (VŠPS) v roce 2021 žilo v kraji 248,4 tis. osob 15letých a starších. Populaci kraje v tomto věku rozdělujeme na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Pracovní potenciál, tzn. souhrn zaměstnaných a nezaměstnaných osob, tvořilo celkem 145,7 tis. osob, z toho 94,3 % (137,5 tis.) bylo zaměstnáno v národním hospodářství. Míra zaměstnanosti v Karlovarském kraji tak činila 55,3 % u obyvatel ve věku 15 a více let a byla o 2,7 procentního bodu nižší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2021 k poklesu počtu zaměstnaných o 3,6 % a míra zaměstnanosti se v kraji snížila o 1,7 procentního bodu. Míra zaměstnanosti žen (46,5 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (64,5 %).

Graf 2.1. Obyvatelstvo Karlovarského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Převážná většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.

Naprostá většina zaměstnaných (118,4 tis. osob, tj. 86,1 %) byla v zaměstnaneckém poměru, ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k nárůstu podílu zaměstnanců o 0,4 procentního bodu. Osoby pracující na vlastní účet tvořily 10,9 % zaměstnaných osob, jejich podíl tak doznal mírné meziroční navýšení o 0,5 procentního bodu. Naopak pokles byl zaznamenán u zaměstnavatelů, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnaných v roce 2021 činil v našem kraji 2,4 %, což je o 1 procentní bod méně než v roce předcházejícím.

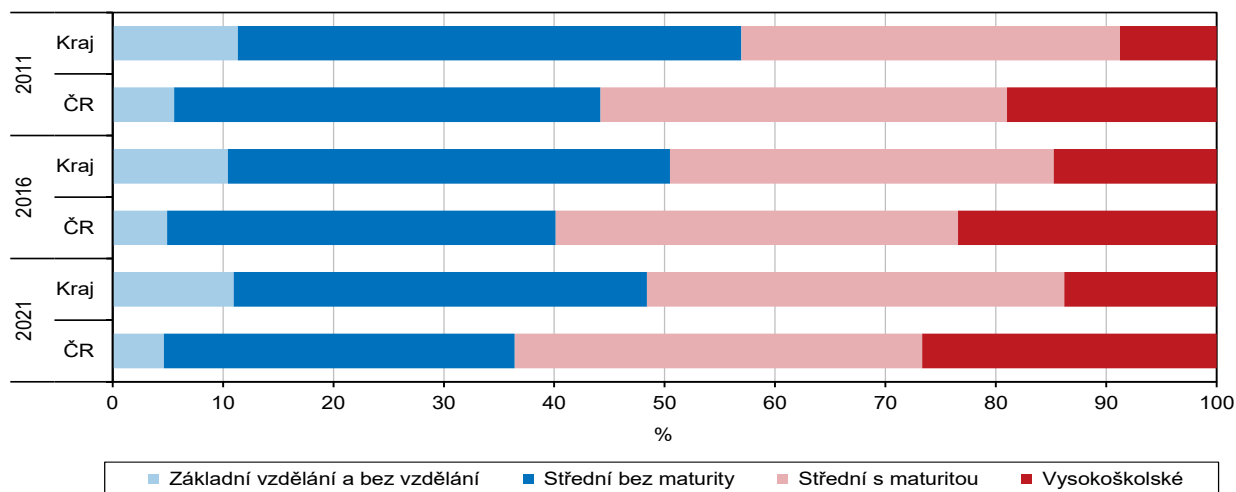
Nejvíce zaměstnaných pracuje tradičně ve zpracovatelském průmyslu.

Nejvíce pracujících v kraji zaměstnává zpracovatelský průmysl (27,3 %), významný podíl zaměstnaných je také v sektoru velkoobchodu a maloobchodu a oprav motorových vozidel (11,1 %), v sektoru zdravotní a sociální péče (9,2 %) a ve stavebnictví (6,9 %). Souhrnně lze říci, že v primárním sektoru je zaměstnáno 1,6 % obyvatel kraje, více než dvě třetiny jich pracuje v sektoru sekundárním (39,0 %) a většina obyvatel regionu v sektoru terciárním (59,3 %).

¹ Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Graf 2.2. Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

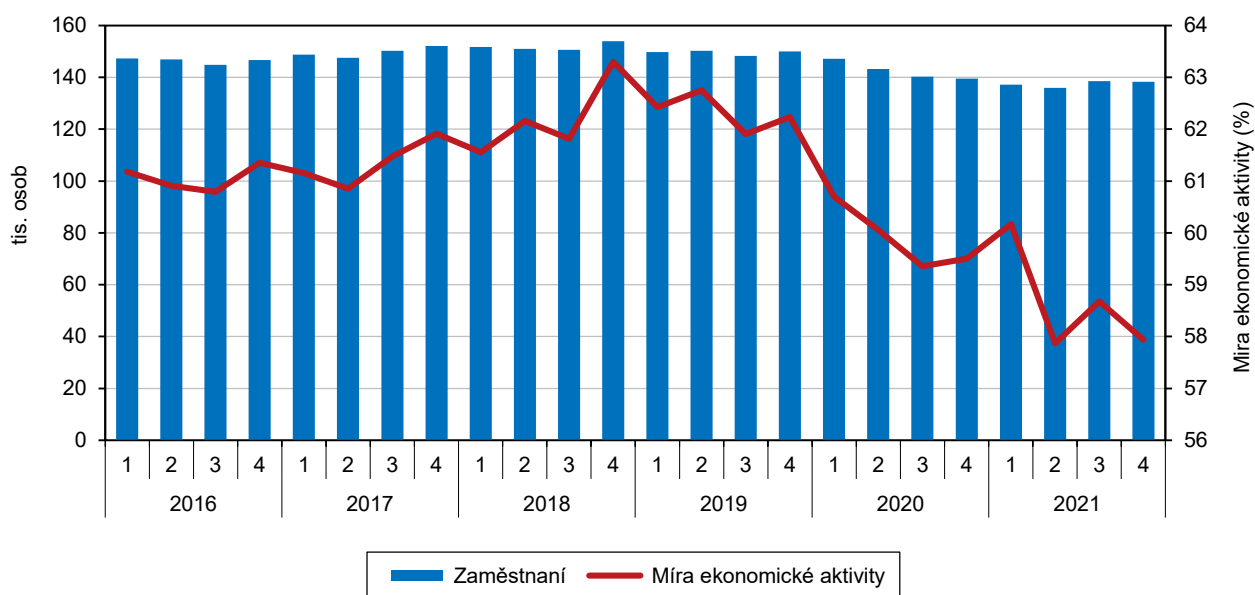

Míra ekonomické aktivity se meziročně mírně snížila.

Míra ekonomické aktivity, která vyjadřuje podíl pracovní síly na počtu všech osob 15letých a starších, činila v roce 2021 v Karlovarském kraji 58,7 % (u mužů 67,5 %, u žen 50,1 %) a meziročně tak doznala mírný pokles o 1,2 procentního bodu. Hodnota míry ekonomické aktivity v našem kraji se tak po pětiletém nepřetržitém růstu již podruhé snížila. V celorepublikovém srovnání je hodnota míry ekonomické aktivity v Karlovarském kraji sedmá nejvyšší mezi všemi regiony ČR. Nejvyšších hodnot dosahuje tradičně Hl. město Praha, Středočeský a Plzeňský kraj. V dlouhodobém časovém horizontu platilo, že ve srovnání s průměrem ČR byla míra ekonomické aktivity v našem kraji každoročně vyšší, tento trend byl však v roce 2021 přerušen a Karlovarský kraj nedosahoval na průměr tohoto ukazatele o 1,1 procentního bodu.

Graf 2.3. Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Karlovarském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

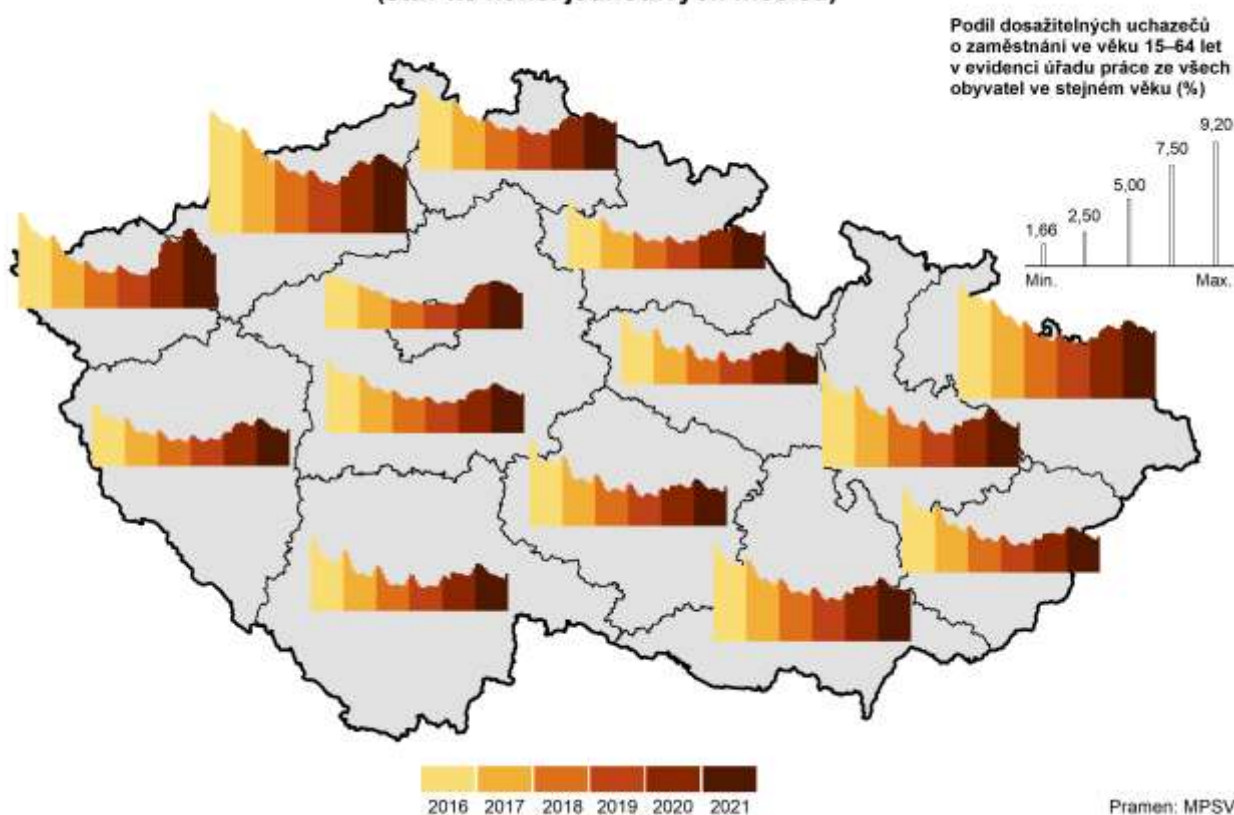

Vývoj počtu zaměstnaných a míry ekonomické aktivity v jednotlivých čtvrtletích let 2016 až 2021 v Karlovarském kraji znázorňuje graf č. 2.3. V prvním pololetí roku 2021 je patrné snížení počtu zaměstnaných a s ním související pokles ekonomické aktivity obyvatel regionu. V následujících čtvrtletích roku počet zaměstnaných kolísá, což kopíruje také míra ekonomické aktivity.

Vysoký podíl ekonomicky neaktivních ve věkové skupině 60 a více let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvoří důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o členy rodiny. Nejvíce ekonomicky neaktivních osob se nachází ve věkové skupině 60 a více let a tvoří téměř dvě třetiny těchto osob (64,8 %). Tento podíl se ve dlouhodobém srovnání zvyšuje a je ovlivněn zejména stárnutím populace. Za posledních deset let se podíl ekonomicky neaktivních osob ve věku 60 a více let v kraji zvýšil téměř o desetinu (o 9,4 %) a za uplynulých 20 let dokonce téměř o dvě pětiny (38,7 %). Naopak nejméně ekonomicky neaktivních bylo ve věkové kategorii 45–59 let (6,1 % všech ekonomicky neaktivních).

**Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2016 až 2021
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

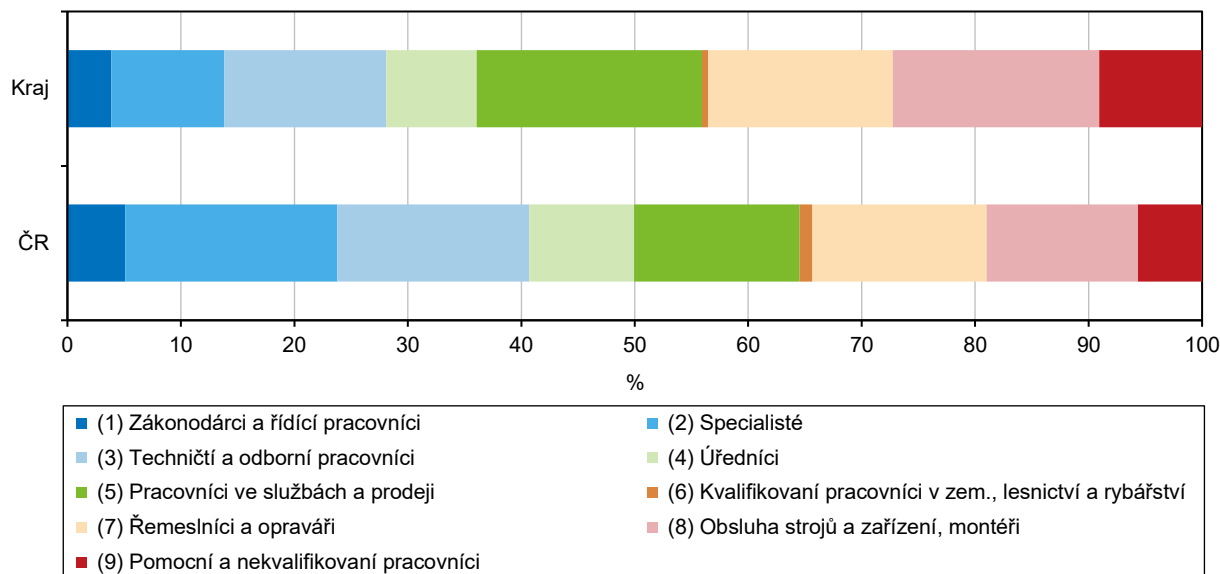
Počet nezaměstnaných podle VŠPS zaznamenal meziroční nárůst.

Podle výsledků VŠPS bylo v roce 2021 v Karlovarském kraji celkem 8,2 tis. nezaměstnaných, což je o 16,7 % více než před rokem. Mezi nezaměstnanými mírně převažovaly ženy (55,2 %) nad muži (44,8 %). K nárůstu počtu nezaměstnaných došlo ve většině regionů s výjimkou Olomouckého, Libereckého, Královéhradeckého, Zlínského kraje a Kraje Vysočina. V mezikrajském srovnání byl tento nárůst nejvyšší v Pardubickém a Plzeňském kraji (41,2 %, resp. 40,2 %). Počet nezaměstnaných v celé ČR se ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšil o 9,8 %.

Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných. Z celkového počtu nezaměstnaných v Karlovarském kraji v roce 2021 jich mělo 37,1 % ukončeno pouze základní vzdělání a 42,0 % střední školu bez maturity. Středoškoláků s maturitou bylo mezi nezaměstnanými 16,1 % a vysokoškoláků nebylo ani 5 procent (4,9 %).

Graf 2.4. Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Karlovarském kraji a ČR v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

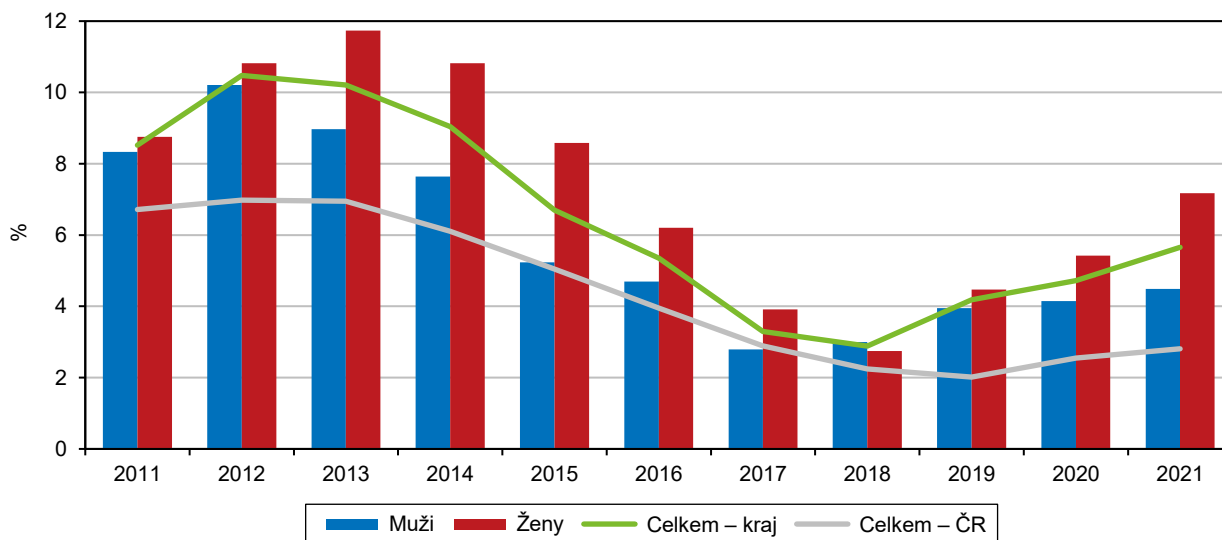

Obecná míra nezaměstnanosti meziročně vzrostla.

Průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti v Karlovarském kraji v roce 2021 oproti minulému roku zaznamenala nárůst, a to o 0,9 procentního bodu na 5,7 %, v celorepublikovém srovnání tak byla, stejně jako v předchozím období, nejvyšší ze všech krajů ČR. Průměr ČR přitom převýšila o 2,9 procentního bodu.

Graf 2.5. Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

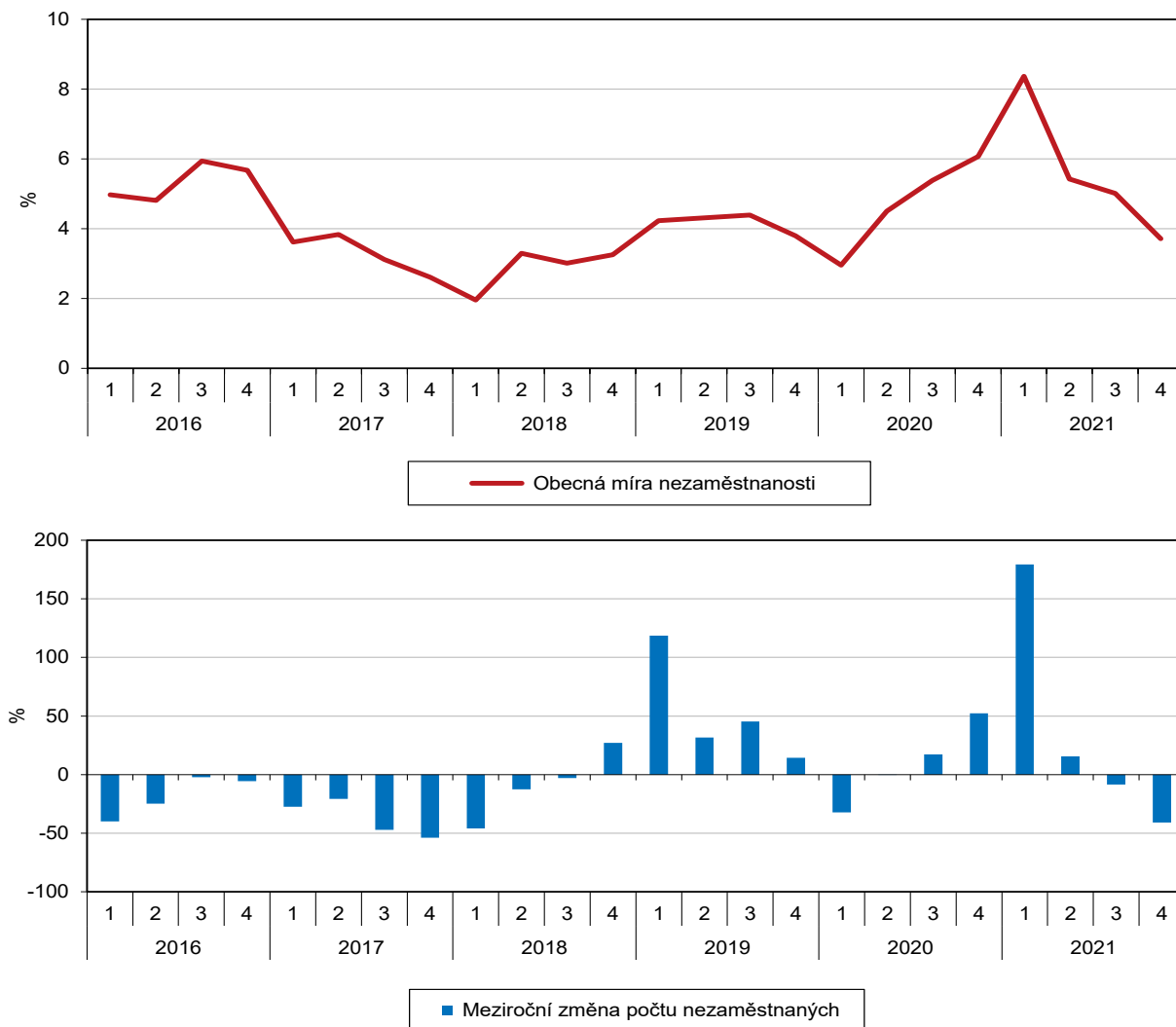

Zajímavým zjištěním je, že míra nezaměstnanosti žen rostla mnohem rychleji (meziroční nárůst o 1,8 procentního bodu na 7,2 %) než obecná míra nezaměstnanosti mužů (meziroční nárůst o 0,3 procentního bodu na 4,5 %). Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje vysoko nad celorepublikovým průměrem, v roce 2021 byla dokonce více než dvojnásobná.

Graf 2.6. Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

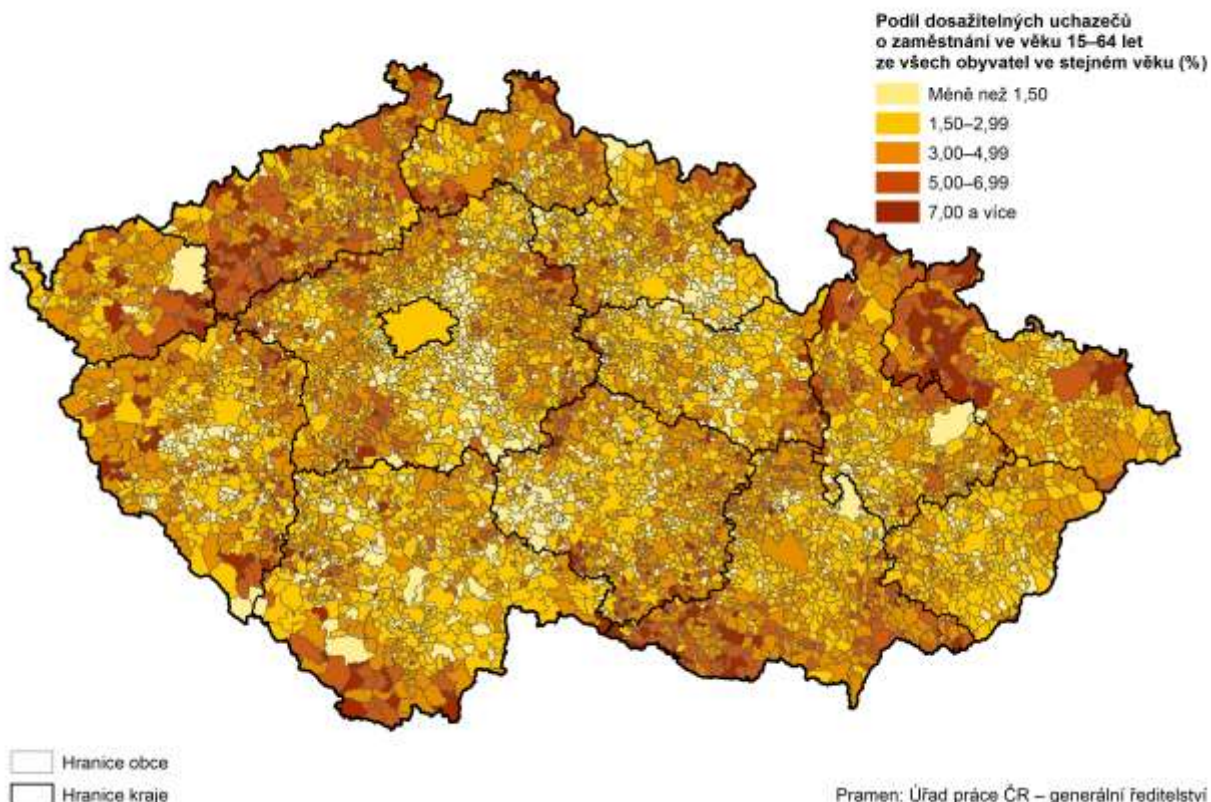
Při pohledu na čtvrtletní změny počtu nezaměstnaných v kraji zjišťujeme, že v prvním čtvrtletí roku 2021 došlo oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku k výraznému navýšení jejich počtu (o 79,3 %). Naopak ve čtvrtém čtvrtletí je patrné snížení počtu nezaměstnaných, a to o 40,9 %.

Nezaměstnanost

Počet nezaměstnaných na úřadech práce meziročně poklesl o více než pětinu.

Na konci roku 2021 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno celkem 8 437 uchazečů, meziročně tak počet nezaměstnaných zaznamenal více než pětinný pokles (o 21,9 %). Po šestiletém období, kdy se ekonomice dařilo a nezaměstnaných v kraji každoročně ubývalo, tak po výrazném nárůstu počtu těchto uchazečů (důsledek dopadů opatření v souvislosti s novým onemocněním Covid-19) bylo v roce 2021 zaznamenáno opět výrazné snížení jejich počtu. Pokles počtu uchazečů na úřadech práce můžeme pozorovat ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji bylo toto snížení však nejvyšší a celorepublikový průměr převýšilo o 10,3 procentního bodu.

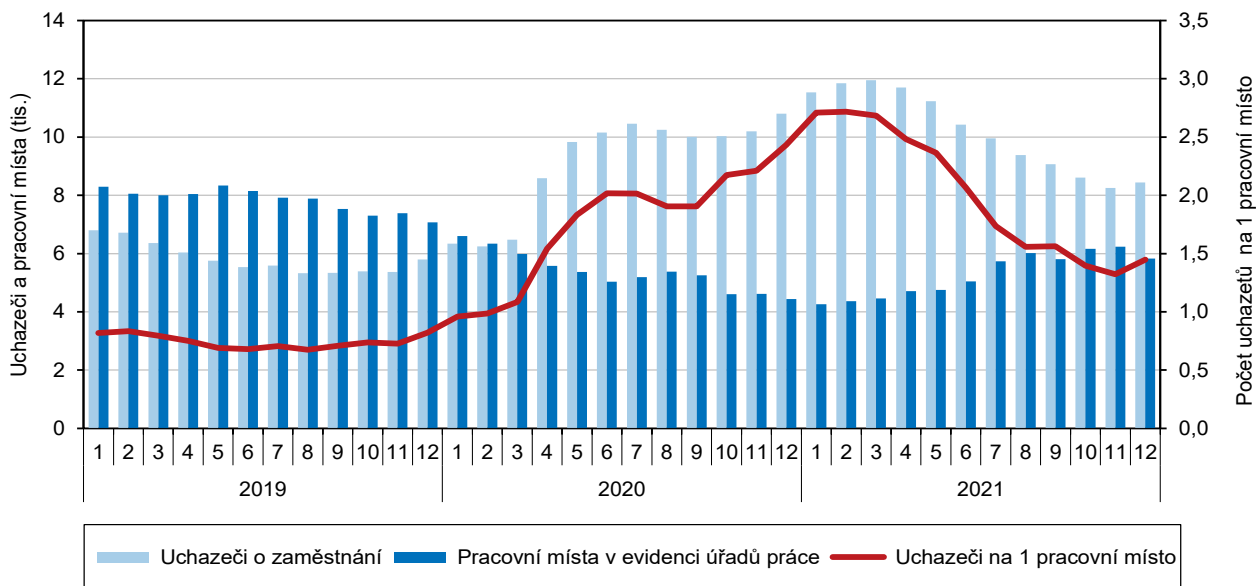
Podíl nezaměstnaných osob v obcích k 31. 12. 2021

Z okresů Karlovarského kraje poklesly počty uchazečů nejvíce v okrese Karlovy Vary, kde se jejich počet snížil o více než čtvrtinu (o 25,8 %), naopak nejmenší snížení počtu nezaměstnaných evidoval ve sledovaném období okres Sokolov (pokles o 16,6 %).

Graf 2.7. Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v Karlovarském kraji (stav ke konci měsíce)

Pramen: MPSV

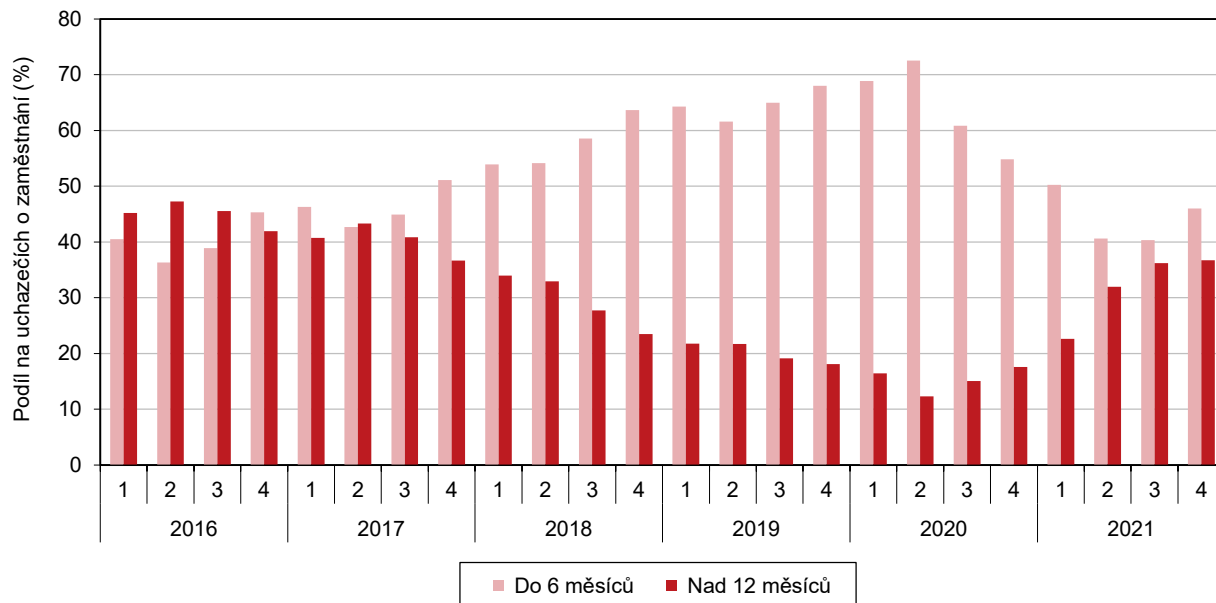

Dosažitelní uchazeči tvoří 92,4 % všech uchazečů o zaměstnání...

Ukazatel podílu dosažitelných uchazečů o zaměstnání na počtu uchazečů celkem vypovídá o tom, kolik uchazečů je připraveno nastoupit okamžitě do práce a reagovat tak v krátké době na případnou nabídku zaměstnání.

Graf 2.8. Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

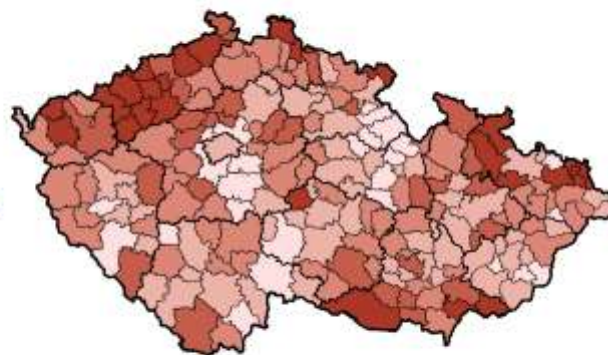
...tento podíl se meziročně snížil.

V roce 2021 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 92,4 % všech uchazečů o zaměstnání, což představuje po Moravskoslezském kraji nejvyšší podíl v rámci celé ČR. Ve všech ostatních regionech ČR byl tento podíl nepatrně nižší.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021 (dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

Muži

Ženy

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (%)

Pramen: MPSV

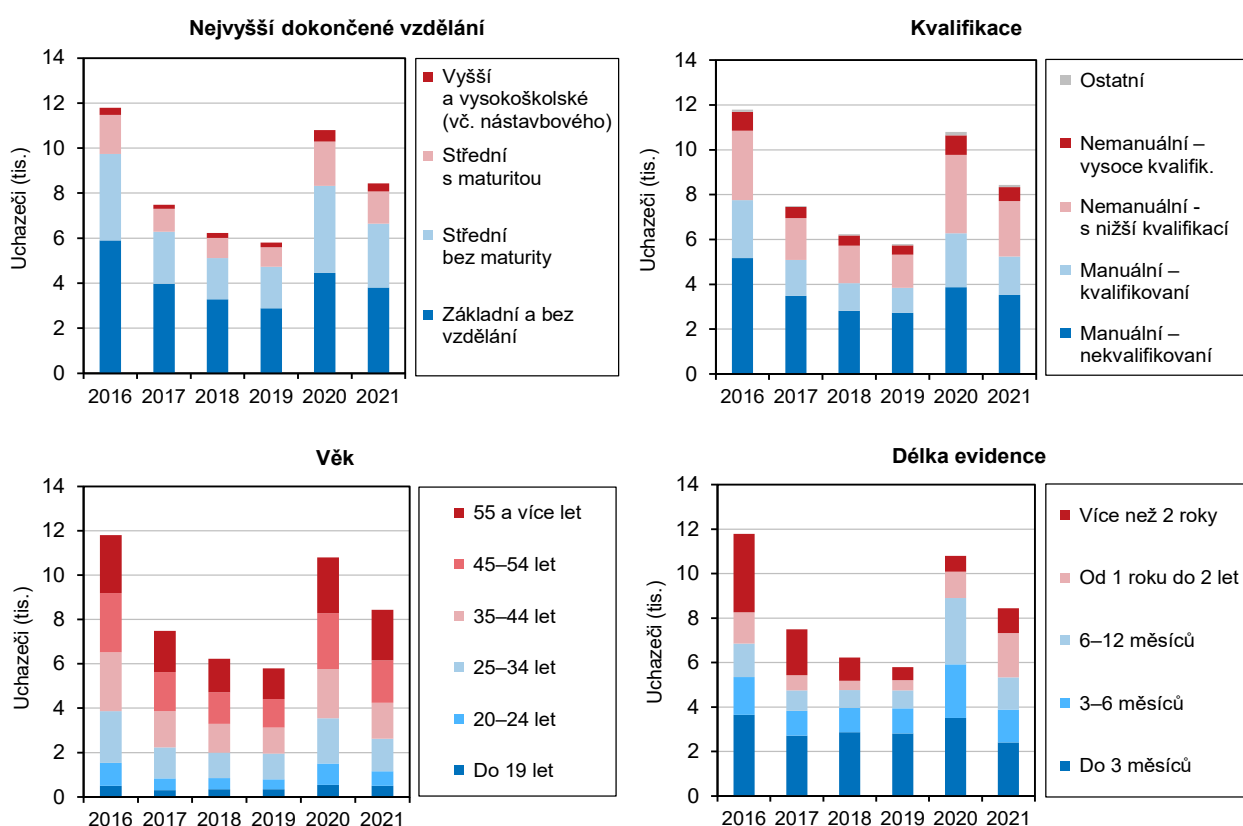
V Karlovarském kraji se ve srovnání s předcházejícím rokem snížil podíl dosažitelných uchazečů o 2,6 procentního bodu, to v mezikrajském srovnání představuje po Pardubickém a Olomouckém kraji třetí největší pokles mezi všemi regiony ČR. V celé ČR zaznamenal tento podíl meziroční pokles o 2,2 procentního bodu a v roce 2021 tak dosáhl hodnoty 91,6 %.

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti vykázal více než třetinový pokles.

Na konci roku 2021 pobíralo podporu v nezaměstnanosti celkem 1 983 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak v kraji snížil podíl těchto nezaměstnaných o více než třetinu (o 38,0 %). Nejvíce uchazečů Karlovarského kraje dosáhlo na podporu v nezaměstnanosti v letech 1996–1998, kdy jejich podíl převyšoval 40 % všech uchazečů o zaměstnání.

Graf 2.9. Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Mezi uchazeči o zaměstnání bylo 907 osob se zdravotním postižením. Jejich počet zaznamenal ve srovnání s předcházejícím rokem pokles o 12 osob, tj. o 1,3 %. Na celkovém počtu nezaměstnaných v našem kraji se na konci roku 2021 tyto nezaměstnaní podíleli 10,8 %. Tento podíl je mezi všemi regiony ČR po Hl. městě Praze druhý nejnižší a na celorepublikový průměr nedosahuje o 3,9 procentního bodu (14,7 %).

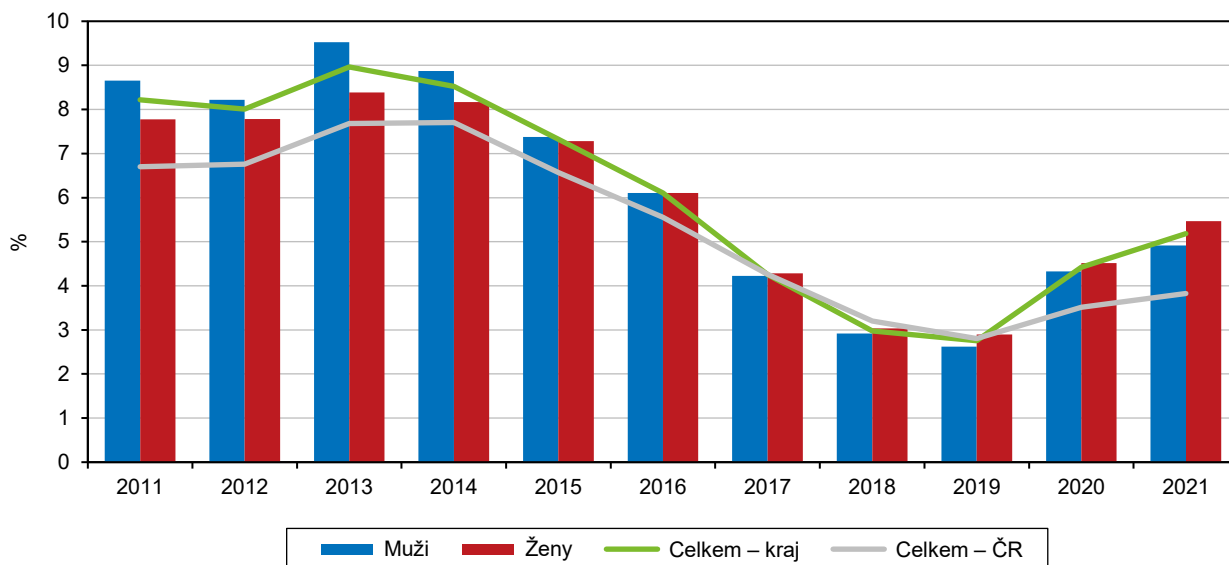
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných doznal meziroční nárůst o více než třetinu.

Podíl nezaměstnaných, kteří byli na konci roku 2021 evidováni na úřadech práce Karlovarského kraje déle než 1 rok, činil v Karlovarském kraji 36,7 %. Jedná se o pátý nejvyšší podíl ze všech regionů ČR po kraji Moravskoslezském, Ústeckém, Jihomoravském a Hl. městě Praze. Celorepublikový průměr převyšuje dokonce o 3,4 procentního bodu. Naopak nižší podíl těchto nezaměstnaných vykázal Pardubický kraj (19,7 %).

Graf 2.10. Podíl nezaměstnaných osob* v Karlovarském kraji a v ČR (roční průměr)

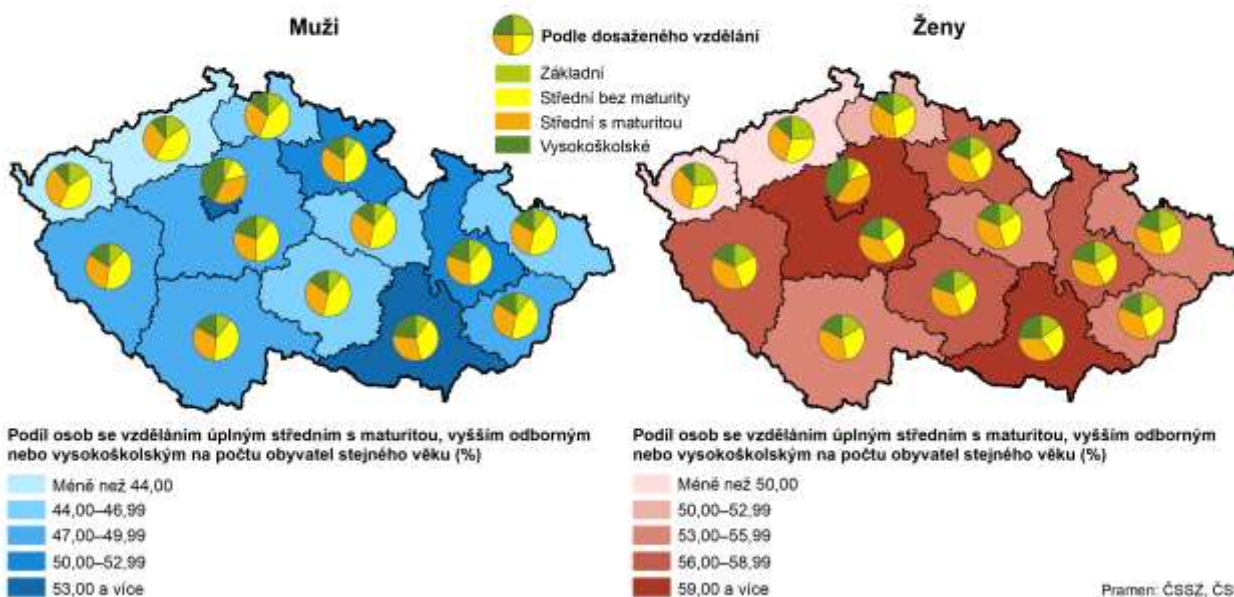
Pramen: MPSV

* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že podíl dlouhodobě nezaměstnaných v našem kraji byl pravidelně jeden z nejvyšších v rámci celé ČR. Od roku 2014, kdy jejich podíl činil téměř polovinu všech nezaměstnaných osob, se ale podíl dlouhodobě nezaměstnaných každoročně snižoval. V roce 2021 však nastal obrát a podíl těchto uchazečů se ve srovnání s předchozím rokem naopak výrazně zvýšil, a to dokonce téměř o 20 procentních bodů (o 19,2 procentního bodu).

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a pohlaví v roce 2021 v krajích

Při pohledu na nižší územní celky je zřejmé, že z okresů Karlovarského kraje evidoval v roce 2021 nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných okres Karlovy Vary (39,8 %), nejnižší pak okres Cheb, kde hodnota tohoto podílu dosáhla 29,8 %.

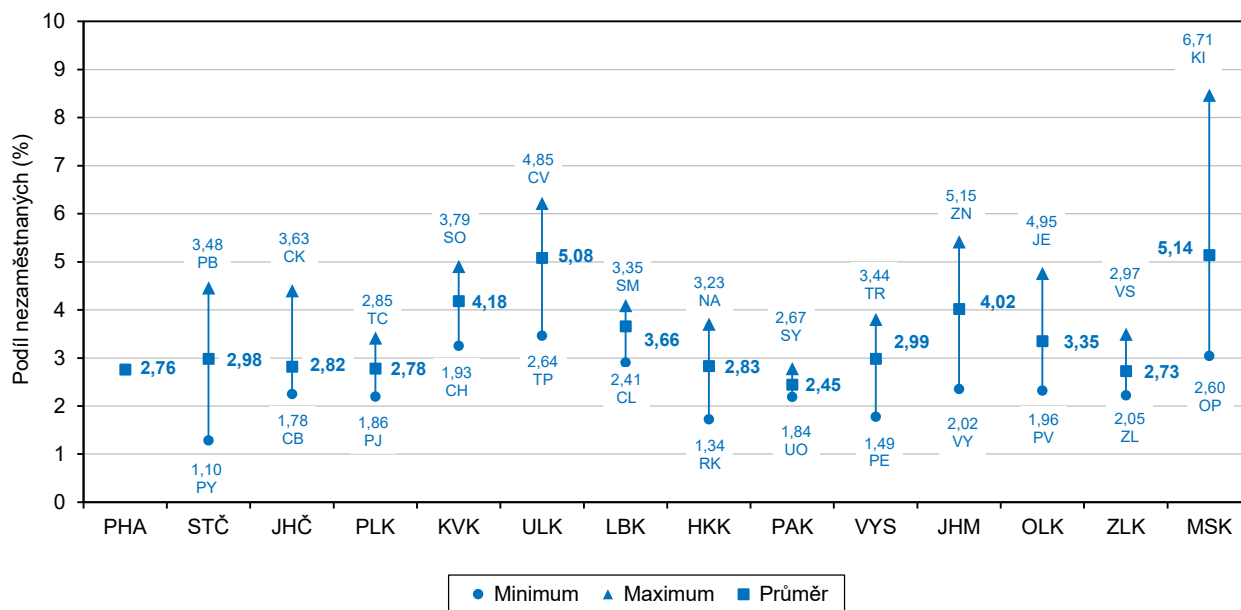
Podíl nezaměstnaných se meziročně snížil.

Podíl nezaměstnaných osob (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku) v kraji dosáhl v prosinci 2021 hodnoty 4,18 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak hodnota tohoto ukazatele doznala výrazný pokles, a to o 1,3 procentního bodu. Podíl nezaměstnaných žen byl přitom vyšší (4,50 %) než podíl nezaměstnaných mužů (3,88 %).

V průběhu posledních deseti let podíl nezaměstnaných kolísal, od roku 2005 do roku 2008 jeho hodnota postupně klesala až do svého dosavadního minima v roce 2007 (5,59 %). V následujících třech letech se ekonomická krize odrazila i na situaci na trhu práce a na stoupajícím počtu i podílu nezaměstnaných. V roce 2013 dosáhl podíl nezaměstnaných maximální hodnoty (9,33 %), v následujících šesti letech pak zaznamenal opakovaný meziroční pokles. Po prudkém meziročním nárůstu podílu nezaměstnanosti v roce 2020, který úzce souvisel s opatřeními vlády reagujícími na pandemickou situaci v souvislosti s virem SARS-CoV-2, následoval v roce 2021 následkem zmírňujících se covidových restrikcí opět významný pokles.

Graf 2.11. Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

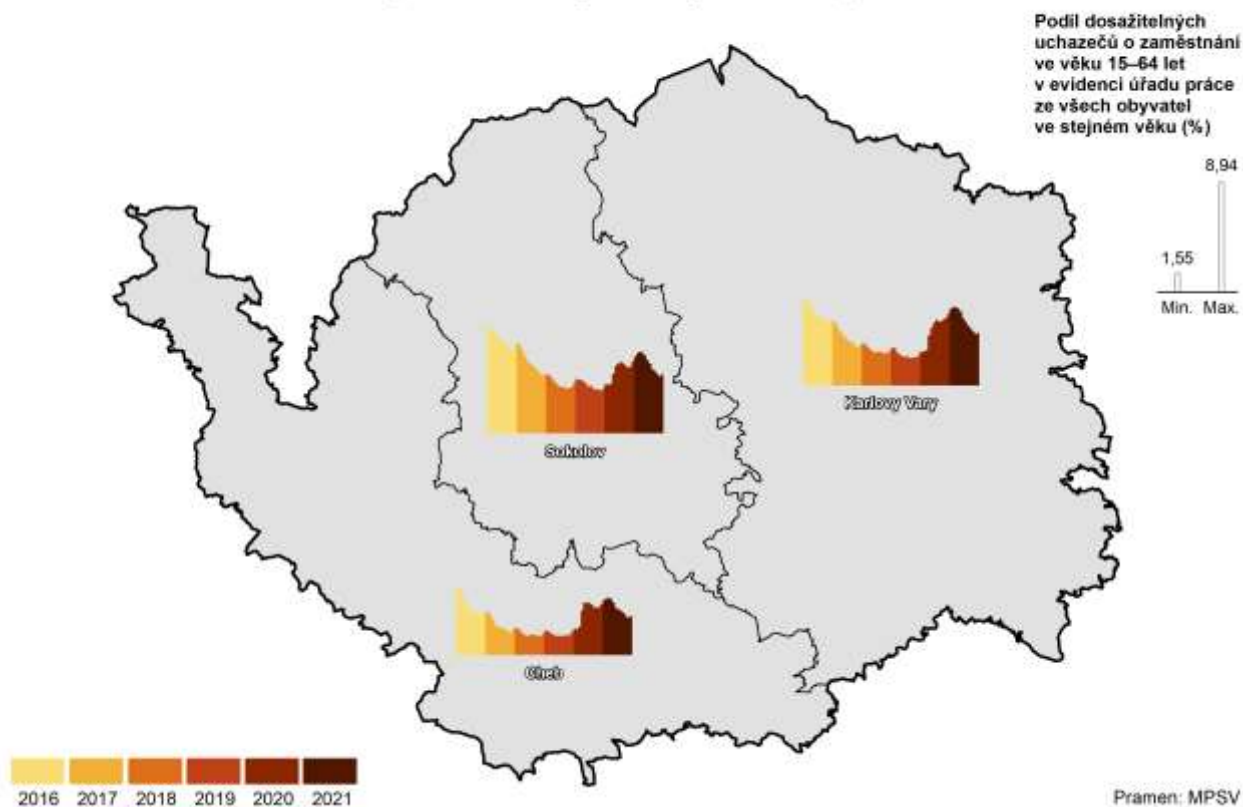
I přes meziroční snížení podílu nezaměstnaných osob v Karlovarském kraji byla však hodnota tohoto ukazatele o 0,7 procentního bodu vyšší než v celé ČR a v mezikrajském srovnání tak vykázal náš region dokonce třetí nejvyšší hodnotu. Větší podíl nezaměstnaných evidoval na konci roku 2021 již pouze kraj Moravskoslezský (5,14 %) a Ústecký (5,08 %).

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v kraji vykazoval okres Sokolov.

Na konci roku 2021 vykazoval nejvyšší nezaměstnanost v Karlovarském kraji okres Sokolov, ve kterém podíl nezaměstnaných osob činil 4,91 %. Naopak nejnižší hodnotu tohoto ukazatele evidoval tradičně okres Cheb (3,25 %).

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Karlovarského kraje v letech 2016 až 2021 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Nejvyšší meziroční nárůst podílu volných pracovních míst.

Úřady práce hlásily na konci roku 2021 v Karlovarském kraji celkem 5 828 volných pracovních míst, což je o 1 390, tj. o 31,3 % více ve srovnání s jejich nabídkou na konci předcházejícího roku. V mezikrajském srovnání je navýšení tohoto ukazatele bezkonkurenčně nejvyšší a celorepublikový průměr převyšuje dokonce o 23,6 procentního bodu. Počet volných pracovních míst zaznamenal meziroční nárůst ve většině regionů ČR, snížení zaznamenaly pouze kraje Pardubický, Liberecký a Moravskoslezský.

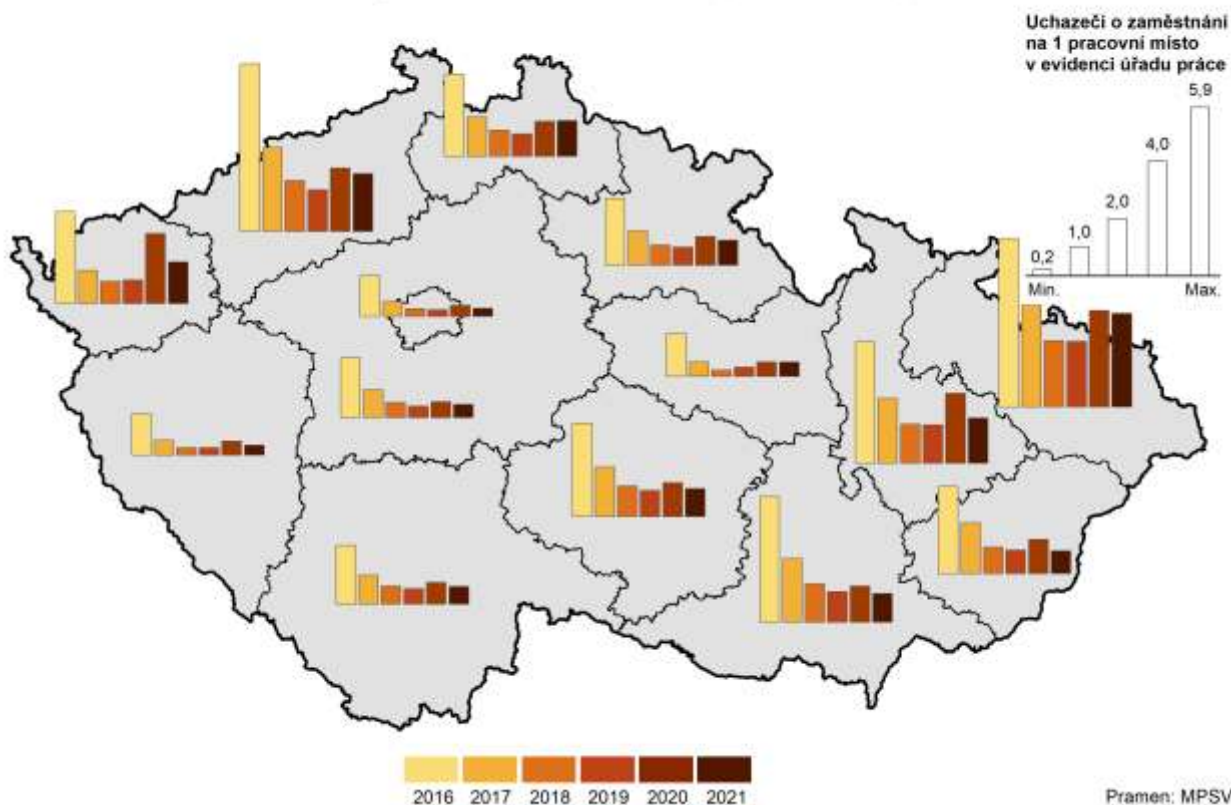
Nejvyšší nárůst počtu i podílu pracovních míst zaznamenal v našem regionu okres Cheb, a to dokonce téměř o dvě třetiny (o 1 234, resp. o 64,3 %). Naopak nejnižší přírůstek volných pracovních míst evidovali zaměstnanci úřadu práce v Karlových Varech (o 49; resp. o 2,7 %).

Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo meziročně poklesl v celé ČR.

Na konci roku 2021 připadalo v kraji 1,4 uchazeče o zaměstnání na 1 volné pracovní místo, což je o 1 uchazeče méně než ve stejném období minulého roku. Meziroční nárůst tohoto ukazatele nebo neměnný stav lze pozorovat ve všech regionech ČR. V rámci celé ČR vykazuje nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo tradičně Hl. město Praha (0,3), naopak nejvyšší hodnotu, výrazně převyšující ostatní regiony, zaznamenal Moravskoslezský kraj (3,3 uchazeče).

Karlovarský kraj vykazuje v počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo čtvrtou nejvyšší hodnotu (1,4 uchazeče) a průměr ČR převyšuje o 0,7 procentního bodu. Průměr Karlovarského kraje zvyšuje okres Sokolov, kde na 1 volné pracovní místo připadalo na konci roku 2021 celkem 3,8 uchazeče, naopak nejnižší počet na 1 pracovní místo vykazuje dlouhodobě okres Cheb (0,6 uchazeče).

Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v krajích v letech 2016 až 2021 (stav k 31. 12.)

Většina zaměstnaných cizinců v kraji byla evidována na úřadech práce.

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji zaměstnáno celkem 20 562 cizinců, z toho 9 069, tj. 44,1 % žen. Většina z nich byla přitom evidována na úřadech práce (15 887, tj. 77,3 % všech zaměstnaných cizinců). Více než polovina cizinců evidovaných na úřadech práce pocházela z okresu Cheb (50,6 %) a více než 40 % z okresu Karlovy Vary (41,6 %). Naopak v okrese Sokolov se nacházelo pouhých 1 238 těchto zaměstnaných cizinců, což představuje 7,8 % z jejich celkového počtu. Mezi cizinci evidovanými na úřadech práce Karlovarského kraje bylo 45,6 % žen.

Nejvyšší podíl cizinců s platným živnostenským oprávněním žil v okrese Cheb.

Platné živnostenské oprávnění mělo 4 675 cizinců v našem kraji, více než polovina z nich pracovala v okrese Cheb (2 326). Mezi cizinci s platným živnostenským oprávněním v Karlovarském kraji bylo 39,2 % žen.

Příjmy a životní podmínky domácností

Nejnižší čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele v mezikrajském srovnání.

Čistý disponibilní důchod vyjadřuje materiální bohatství domácností v jednotlivých regionech ČR. Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji dosáhl v roce 2020 hodnoty 73,6 mld. Kč (v běžných cenách). V přepočtu na jednoho obyvatele to představuje částku 250,1 tis. Kč. V mezikrajském srovnání jde o nejnižší vykázanou hodnotu, která nedosahuje na celorepublikový průměr o 33,3 tis. Kč.

Nejnižší meziroční nárůst čistého disponibilního důchodu v mezikrajském srovnání.

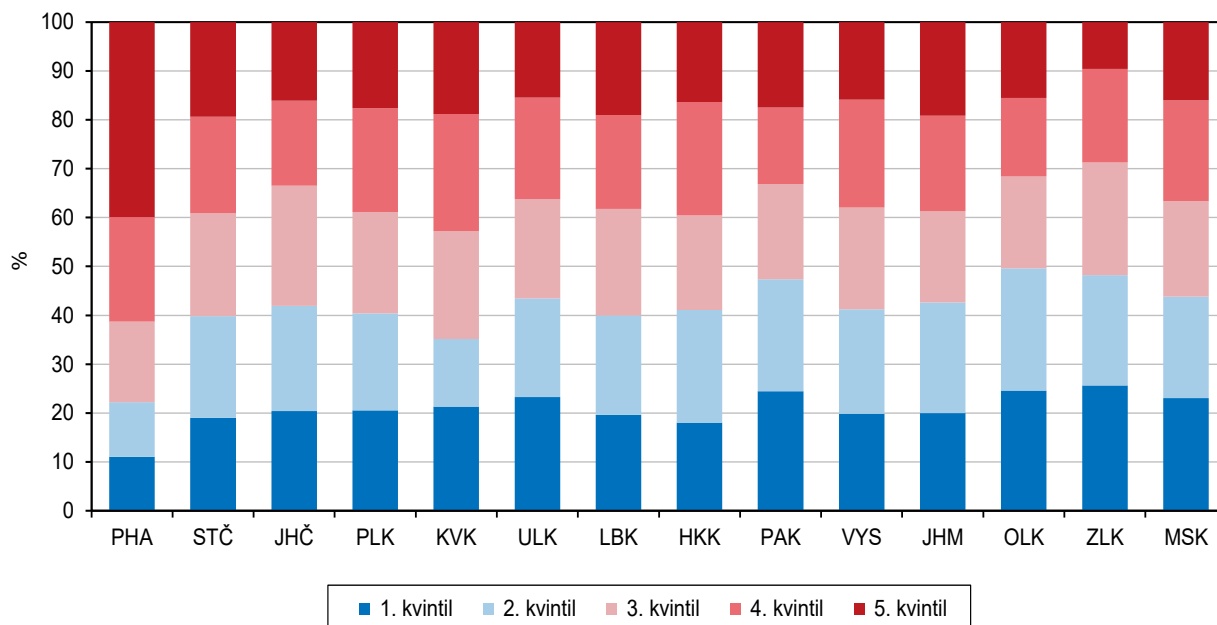
Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že čistý disponibilní důchod domácností ve všech regionech ČR vykazuje rostoucí tendenci. V našem kraji je jeho hodnota pravidelně jedna z nejnižších.

Graf 2.12. Podíl domácností v krajích podle kvintilového rozdělení domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2020

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Rozdělení domácností v celé ČR	1. kvintil: 20 % domácností s nejnižšími příjmy	2. kvintil: druhých 20 % domácností	3. kvintil: třetích 20 % domácností	4. kvintil: čtvrtých 20 % domácností	5. kvintil: 20 % domácností s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR	899 475	899 026	899 436	899 255	898 933
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v ČR (Kč)	152 877	188 000	223 000	293 935	x

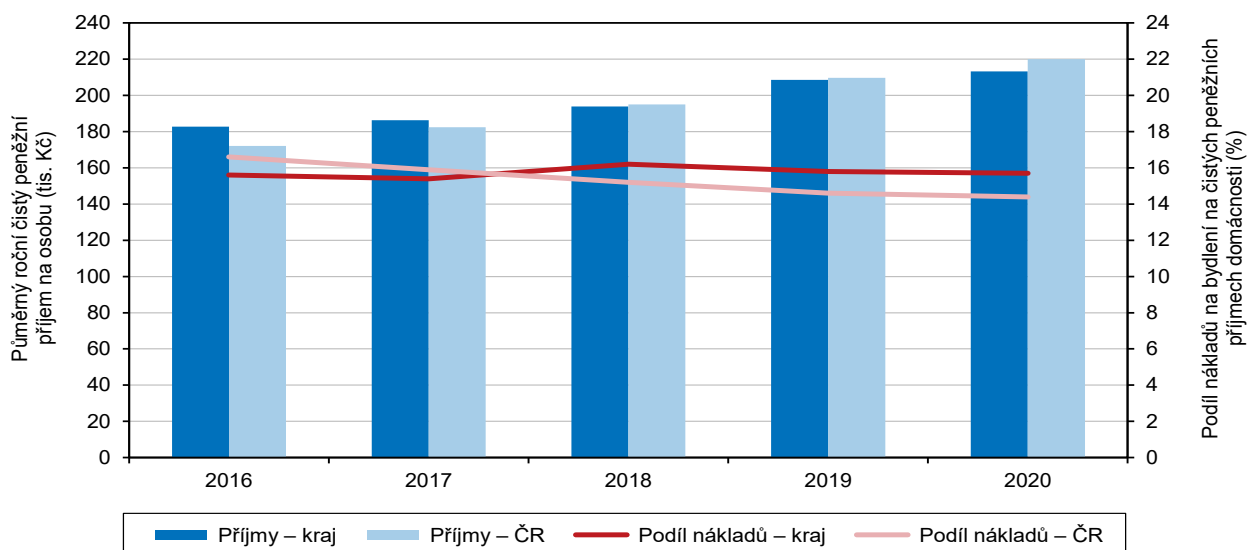
V roce 2020 doznala výše čistého disponibilního důchodu domácností na 1 obyvatele ve všech regionech ČR bez výjimky meziroční nárůst, přičemž nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán v Ústeckém kraji, a to o 7,6 %. V našem kraji byl tento nárůst ze všech regionů nejnižší (o 2,5 %) a na celorepublikový průměr nedosahoval o 2,6 procentního bodu.

Druhý nejvyšší podíl domácností s čistým měsíčním příjmem na osobu mezi 15 a 20 tisíci Kč.

Dle výsledků šetření Životní podmínky domácností zaujímaly v roce 2020 mezi domácnostmi Karlovarského kraje největší podíl domácností, kde čistý měsíční příjem na osobu činil 15 až 20 tisíc Kč (34,4 % všech domácností). Podíl těchto domácností je v našem regionu po Jihočeském kraji druhý nejvyšší a zároveň převyšuje průměr ČR o 2,9 procentního bodu. Podíl domácností s nejnižším čistým měsíčním příjmem na osobu do 10 tisíc Kč byl v našem kraji (11,0 %) po olomouckém regionu (11,6 %) také druhý nejvyšší a pohyboval se 2,7 procentního bodu nad úroveň celorepublikového průměru (8,3 %). Z pohledu mezikrajského srovnání vykázal náš region nejvyšší podíl domácností s měsíčním příjmem na osobu do 6 tisíc Kč (2,9 % domácností).

Graf 2.13. Příjmy domácností a náklady na bydlení v Karlovarském kraji a ČR

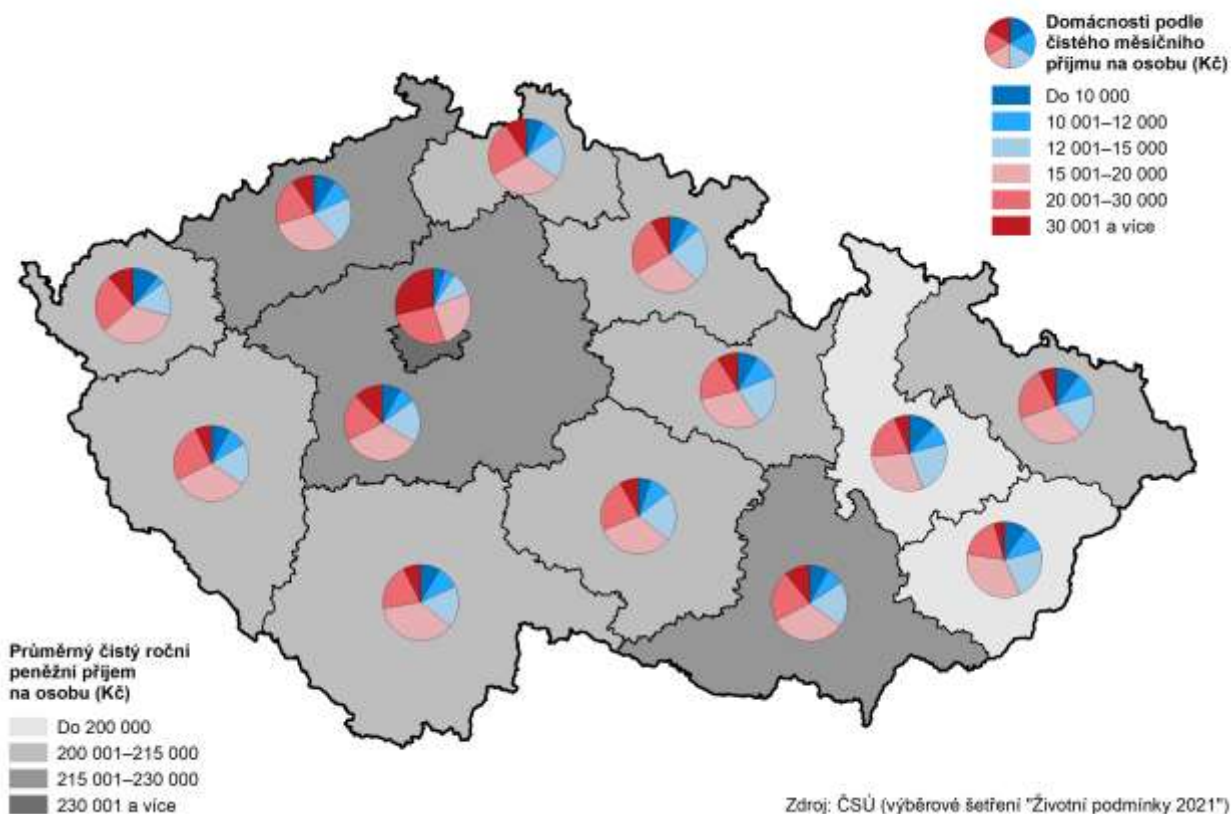
Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Nejvyšší podíl nákladů domácností na bydlení tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu.

Z celkového čistého měsíčního příjmu vydávaly domácnosti v Karlovarském kraji průměrně 6 215 Kč, tj. 15,7 % na náklady na bydlení. Tento podíl je po Hl. městě Praze a Moravskoslezském kraji třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR. Nejvyšší podíl těchto nákladů tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu (29,4 %) a náklady na elektřinu (23,0 %).

Příjmy domácností v krajích v roce 2020

Struktura nákladů na bydlení se v jednotlivých krajích liší. Za nájemné a úhradu za užívání bytu zaplatí nejvíce domácnosti v Hl. městě Praze, platby za elektřinu jsou nejvyšší v Kraji Vysočina a plyn z dálkového zdroje je nejdražší v Jihomoravském kraji. Nejvyšší podíl plateb za teplo a teplou vodu je evidován v Ústeckém kraji, v našem regionu byla zaznamenána druhá nejvyšší hodnota tohoto ukazatele, a to 15,1 % z celkových nákladů domácností na bydlení ze všech regionů ČR. Tento podíl současně převyšuje republikový průměr o 2,9 procentního bodu.

Téměř čtyři pětiny domácností vycházely s měsíčním příjmem s menšími či většími problémy.

Náklady na bydlení jsou velkou zátěží pro 12,6 % domácností v našem kraji. Téměř 74,4 % domácností v Karlovarském kraji, což představuje meziročně téměř třetinový nárůst, vycházelo s měsíčním příjmem s menšími či většími obtížemi a celorepublikový průměr tak převýšilo o 2,2 procentního bodu. Současně 13 % domácností uvedlo, že s měsíčním příjmem vychází velmi snadno.

Více než čtvrtina domácností našeho regionu (26,9 %) si nemohla dovolit neočekávaný výdaj ve výši 12 800 Kč, vyšší podíl těchto domácností již vykazaly pouze Ústecký a Olomoucký kraj. V celé ČR byla evidována těchto domácností téměř pětina (19,8 %). Téměř pětina domácností v našem kraji (19,5 %) si nemohla z finančních důvodů dovolit jednu ročně týdenní dovolenou mimo domov.

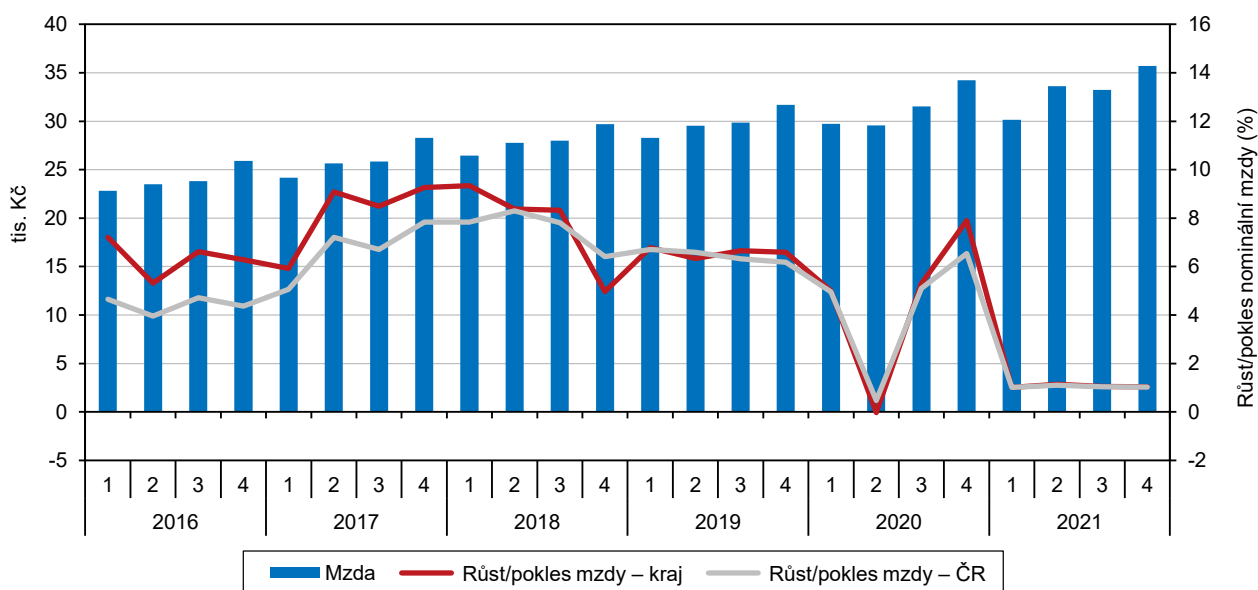
Mzdy

Mzdy v našem regionu reálně meziročně vzrostly.

Výsledky statistiky práce a mezd jsou publikovány tzv. pracovištní metodou, tj. za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2021 hodnoty 33 180 Kč.

Graf 2.14. Průměrná hrubá měsíční mzda^{*)} a její meziroční změny podle čtvrtletí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Nejnižší mzda v rámci celé ČR.

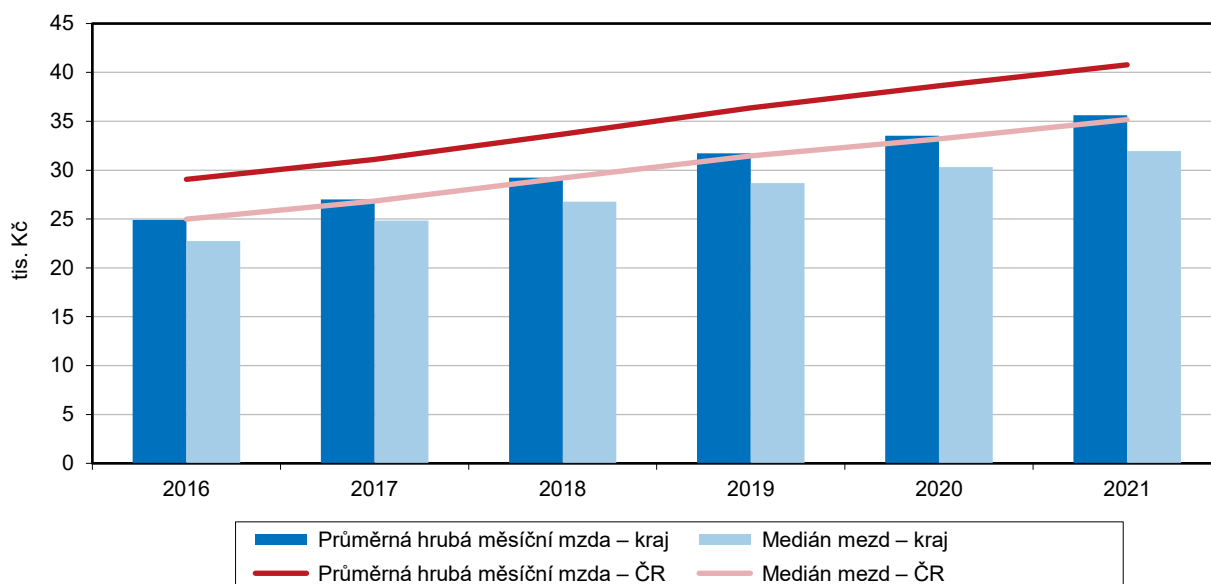
Nominálně tak oproti roku 2020 vzrostla mzda o 6,2 %, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2021) pak jen minimálně, a to o 2,3 %. Mírný meziroční nárůst reálné mzdy byl zaznamenán ve většině regionů ČR, pouze ve dvou krajích se reálná mzda ve srovnání s předcházejícím rokem snížila, a to v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji shodně o 0,4 %. V průměru za celou ČR došlo ve sledovaném období k mírnému nárůstu reálných mezd o 0,9 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v našem kraji nižší o 4 723 Kč. V mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdu ze všech regionů ČR, to platí i pro rok 2021.

Počet zaměstnanců poklesl v našem kraji meziročně nejvíce ze všech regionů.

Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území Karlovarského kraje se meziročně snížil, a to o 2,6 % na 81,6 tis. K poklesu počtu zaměstnanců došlo ve sledovaném období ve většině regionů ČR, v našem kraji byl tento pokles nejvyšší. V celé ČR doznal počet zaměstnanců meziroční snížení o 0,3 %.

Graf 2.15. Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Karlovarský kraj zaznamenal dle výběrového šetření o průměrném výdělku třetí nejvyšší meziroční nárůst mezi ostatními regiony ČR.

Podle údajů přebíraných z MPSV (výběrové šetření o průměrném výdělku) a z MF ČR (výběrové šetření o platu a služebním příjmu) dosáhla v roce 2021 průměrná hrubá měsíční mzda v Karlovarském kraji výše 35 611 Kč a doznala tak meziroční nárůst o 2 077 Kč, tj. o 6,2 %. V rámci celé ČR to představuje třetí nejvyšší meziroční nárůst hrubé měsíční mzdy oproti minulému roku, vyšší navýšení mezd zaznamenal již pouze kraj Jihomoravský a Jihočeský. Zároveň je tento nárůst mírně vyšší než celorepublikový průměr (5,6 %).

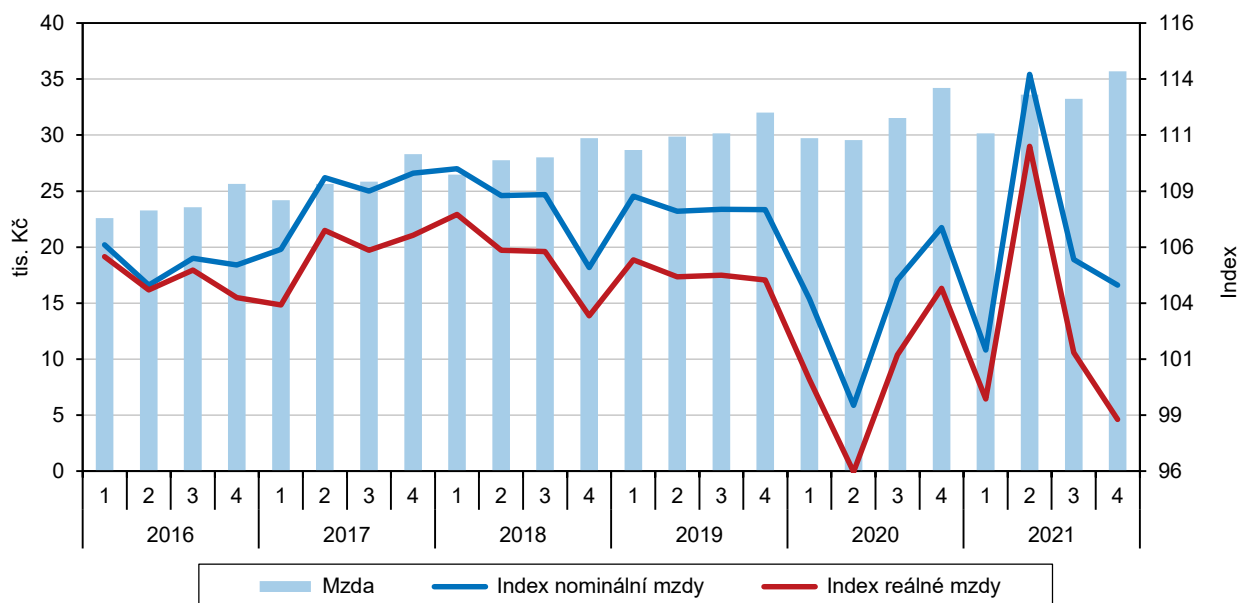
Mzdy mužů převyšují mzdy žen o 3 231 Kč.

Výsledky šetření potvrdily, že muži dosahují vyšších výdělků než ženy. V roce 2021 činil rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen celkem 3 231 Kč. Mzdy mužů přitom zaznamenaly nárůst o 1 784 Kč na 37 129 Kč, tj. o 5,0 %, ženy pobíraly v roce 2021 hrubou měsíční mzdu ve výši 33 898 Kč, což je o 2 478 Kč, tj. o 7,9 % více než před rokem, přičemž výdělky žen rostly rychleji než výdělky mužů. Mzdy mužů v Karlovarském kraji doznaly sedmý nejvyšší a mzdy žen dokonce nejvyšší meziroční nárůst mezi všemi regiony ČR.

Graf 2.16. Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy^{*)} na přepočtené počty zaměstnanců

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Medián mzdy je na úrovni 89,8 % průměrné hrubé měsíční mzdy.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, což je hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. V Karlovarském kraji dosáhl v roce 2021 medián mzdy 31 961 Kč, což představuje 89,8 % průměrné hrubé mzdy. Medián mzdy mužů se pohyboval 9,5 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen nedosahoval na jejich průměrnou mzdu o 12,0 %. V celorepublikovém srovnání byl medián mzdy Karlovarského kraje nejnižší ze všech regionů ČR a byl o 3 208 Kč nižší než celorepublikový průměr.

Úplné náklady práce

Úplné náklady práce jsou celkové náklady a výdaje, které zaměstnavatel vynaložil na získání a výchovu zaměstnanců, na odměňování za práci a na zabezpečení jejich sociálních potřeb. Jde o ukazatel vyjádřený v Kč buď za odpracovanou hodinu nebo za měsíc/rok na 1 zaměstnance. Úplné náklady práce zahrnují např. mzdy a platy, náhrady mzdy za neodpracované hodiny, sociální benefity, sociální a personální náklady a výdaje. Jejich součástí jsou také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí.

Nejnižší měsíční hodnota nákladů práce na 1 zaměstnance v mezikrajském srovnání.

Poslední dostupná data o úplných nákladech práce jsou k dispozici za rok 2020. V Karlovarském kraji dosahovaly ve sledovaném období měsíční náklady práce v přepočtu na 1 zaměstnance výše 42 576 Kč, což představuje v mezikrajském srovnání nejnižší hodnotu. Naopak nejvíce nákladů vynaložilo měsíčně v přepočtu na 1 zaměstnance tradičně Hl. město Praha, a to 50 004 Kč. Ve srovnání s rokem 2019 došlo k nárůstu tohoto ukazatele ve všech regionech ČR, přičemž v Karlovarském kraji se jednalo v mezikrajském srovnání o třetí nejnižší (o 3,3 %). Naopak nejvyšší meziroční navýšení měsíčních nákladů práce v přepočtu na 1 zaměstnance evidoval v roce 2020 Olomoucký kraj (o 5,0 %), zatímco nejnižší nárůst zaznamenal kraj Zlínský (nárůst o 2,7 %).

Nejvýznamnější složkou nákladů práce jsou přímé náklady, tj. mzdy za vykonanou práci a jejich náhrady. Jejich podíl na nákladech práce činil v roce 2020 v našem regionu téměř tři čtvrtiny z jejich celkové výše (72,5 %). Další významnou část tvořily sociální náklady a výdaje zahrnující platby zákonného pojistného (26,9 %).

Vzdělávání

Počet dětí v mateřských školách se meziročně téměř nezměnil.

Ve školním roce 2021/2022 fungovalo v kraji 125 mateřských škol, tyto mateřské školy navštěvovalo 8 354 dětí. Od roku 2002 vykazoval počet dětí v mateřských školách stoupající trend, od roku 2014 pak vykazují meziročně počty dětí v mateřských školách spíše klesající tendenci. Tato skutečnost má souvislost s tím, že silné ročníky matek narozených v sedmdesátých letech 20. století již nemají fertillní věk.

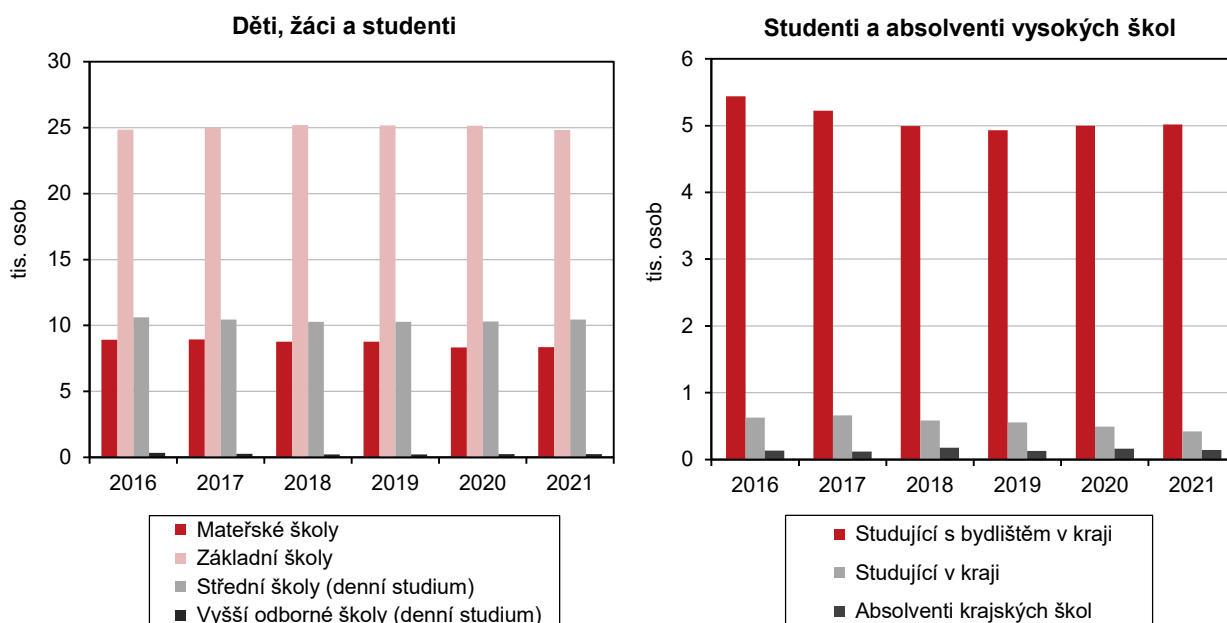
Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo mateřské školy v našem kraji o 0,2 % více dětí než před rokem, jejich počet se tak meziročně prakticky nezměnil, podobně jako počet tříd (nárůst o 1 třídu). V jedné třídě se nacházelo průměrně 22 dětí.

Počet žáků základních škol v kraji mírně poklesl.

Základní školy v Karlovarském kraji navštěvovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 24 834 žáků, což je o 317 žáků méně než v minulém roce (o 1,3 %). Po sedmi letech, kdy žáků základních škol každoročně přibývalo, se tak tento trend již v minulém školním roce zastavil. Ve většině regionů ČR tak došlo ve sledovaném školním roce opět k mírnému meziročnímu poklesu počtu žáků těchto školských zařízení. Naopak v několika regionech zaznamenaly počty žáků základních škol mírný nárůst, a to ve Středočeském kraji, v Hl. městě Praze, dále v kraji Jihočeském, Jihomoravském, Pardubickém a v Kraji Vysočina. V průměru bylo v jedné třídě na základních školách v našem kraji 19 žáků.

Graf 2.17. Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Karlovarském kraji

Pramen: MŠMT

Druhý nejnižší nárůst počtu studentů středních škol.

V Karlovarském kraji fungovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 31 středních škol, na kterých studovalo 10 442 studentů denního studia. Meziročně tak náš region zaznamenal v počtu těchto studentů pouze minimální nárůst (o 1,5 %), který byl v mezikrajském srovnání po Kraji Vysočina dokonce druhý nejnižší. Naopak nejvyšší meziroční navýšení v počtu středoškolských studentů zaznamenal kraj Středočeský (o 4,7 %), Plzeňský a Hl. město Praha (oba kraje shodně o 4,2 %).

V rámci středoškolského vzdělávání lze konstatovat, že po devíti letech nepřetržitého každoročního poklesu studentů nástavbového studia (denní formy vzdělávání) se ve školním roce 2021/2022 již podruhé počet těchto studentů ve srovnání s předcházejícími obdobími navýšil, a to o 3,7 % na 113.

Počet studentů vyšších odborných škol se meziročně nezměnil, většina studentů byly ženy.

Počet studentů vyšších odborných škol v našem kraji se meziročně nezměnil a denní formy vzdělávání se tak účastnil stejný počet studentů jako v předešlém školním roce (249). Zajímavostí je, že drtivá většina studentů byly ženy (213, tj. 85,5 %). V mezikrajském srovnání se jedná o druhý nejvyšší podíl studentek na tomto typu škol po Pardubickém kraji a tento podíl je současně o 11,2 procentního bodu vyšší než celorepublikový průměr (74,4 %).

Počet studentů vysokých škol se mírně zvýšil.

Na vysoké škole studovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 5 016 studentů s bydlištěm v Karlovarském kraji, což je o 18 (o 0,4 %) studentů více než před rokem. Po nepřetržitém každoročním snižování počtu studentů vysokých škol, které bylo možno v kraji vysledovat již od školního roku 2010/2011, se počet studentů vysokých škol s bydlištěm v kraji již podruhé po sobě mírně navýšil. Meziroční nárůst studentů vysokých škol zaznamenala většina regionů ČR s výjimkou kraje Jihočeského, Královéhradeckého, Zlínského a Kraje Vysočina. V našem kraji byl tento nárůst po Pardubickém a Zlínském kraji třetí nejnižší a na průměr ČR nedosahoval o 0,8 procentního bodu.

Ve sledovaném školním roce studovalo na vysoké škole celkem 508 studentů s místem studia v Karlovarském kraji (se státním občanstvím ČR), to představuje meziroční nárůst o 14, tj. o 2,8 %. Naprostá většina (76 %) z nich studovala v bakalářském studijním programu a zbývající čtvrtina v navazujícím magisterském studijním programu. Zajímavým zjištěním je, že velký podíl (zhruba 62 %) těchto studentů bylo zapsáno v distančním a kombinovaném studiu a jen 38 % z nich ve studiu prezenčním.

Zdravotnictví, dočasná pracovní neschopnost

Počet lékařů v kraji meziročně mírně klesl.

V roce 2020 bylo v Karlovarském kraji evidováno 1 299 lékařů. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v našem regionu k mírnému poklesu jejich počtu, a to o 2,5 %. V přepočtu na populaci působil v kraji zhruba 1 lékař na 226 obyvatel. Nejnižší počet obyvatel na 1 lékaře připadal na Hl. město Prahu, ve kterém se 1 lékař staral o 125 pacientů. Naopak nejvíce pacientů měli na starosti lékaři ve Středočeském kraji, ve kterém se 1 lékař staral dokonce o 314 obyvatel. V rámci Karlovarského kraje připadá nejméně obyvatel na jednoho lékaře v okrese Karlovy Vary (180 pacientů), naopak o nejvíce obyvatel pečuje 1 lékař v okrese Sokolov (281 pacientů).

Počet lůžek v nemocnicích se meziročně mírně zvýšil.

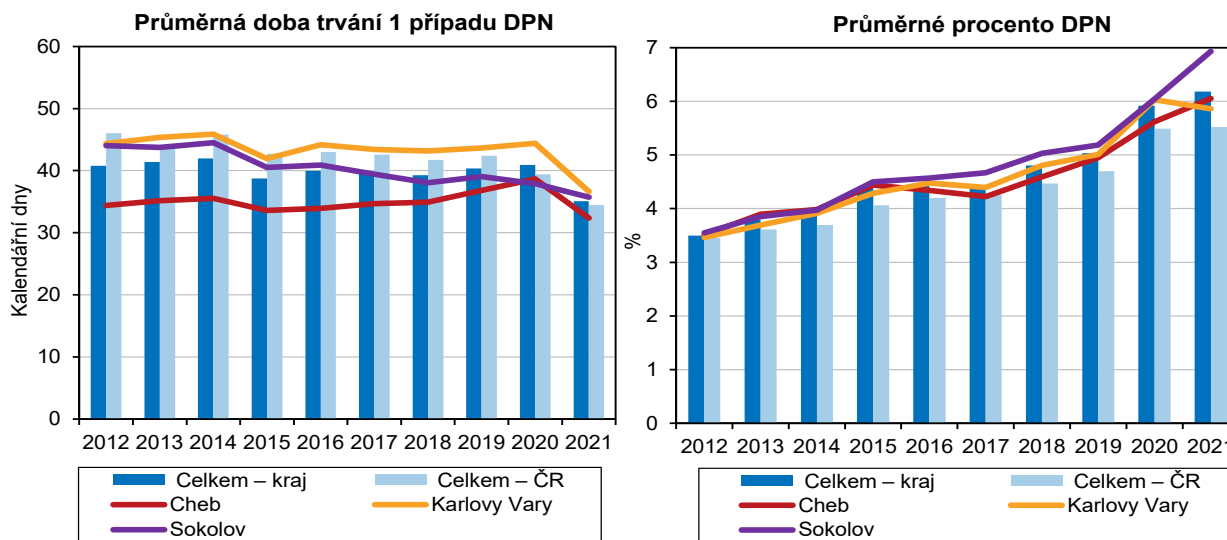
V kraji funguje 5 nemocnic, které disponovaly v roce 2020 celkem 1 248 lůžky. Počet lůžek v nemocnicích tak zaznamenal nepatrný meziroční nárůst, a to o 0,6 %.

Hodnota ukazatele počtu lůžek v přepočtu na 1 000 obyvatel zůstala na stejné úrovni předchozího roku (4,2 lůžka na 1 000 obyvatel středního stavu).

V mezikrajském srovnání jde o nejnižší hodnotu v ČR, která nedosahuje na celorepublikový průměr o 1,6 lůžka na 1 000 obyvatel. Naopak nejvíce lůžek na 1 000 obyvatel mají k dispozici v Hl. městě Praze (8,3 lůžka). V Karlovarském kraji funguje stabilně od roku 2008 celkem 5 léčeben pro dlouhodobě nemocné, ve kterých bylo v roce 2020 pro pacienty připraveno 402 lůžek.

Graf 2.18. Dočasná pracovní neschopnost (DPN) v Karlovarském kraji, jeho okresech

Zdroj: ČSÚ

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti vzrostl meziročně o pětinu.

V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji nemocensky pojištěno v průměru 80,3 tisíc osob, ve srovnání s minulým rokem se tak počet nemocensky pojištěných osob mírně snížil, a to o 2,0 %. Nově bylo během roku 2021 v kraji nahlášeno celkem 51 659 případů dočasné pracovní neschopnosti, to představuje významný meziroční nárůst o 8 329 nových případů, tj. téměř o pětinu (o 19,2 %). Tento nárůst odráží do značné míry vysoký počet pozitivně testovaných osob na přítomnost viru způsobujícího nové onemocnění Covid-19 v průběhu celého roku 2021.

Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že mezi lety 2002 a 2012 vykazoval počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti klesající tendenci, minima dosáhly nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 (28 409 nově hlášených případů). V následujících třech letech se počty nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti každoročně navyšovaly a v letech 2016 a 2017 došlo poprvé po několika letech k meziročnímu snížení jejich počtu. V posledním čtyřletém období doznal počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti opět nárůst, přičemž nejvýznamnější právě v roce 2021. Podobný trend vývoje tohoto ukazatele je patrný také v ostatních regionech ČR.

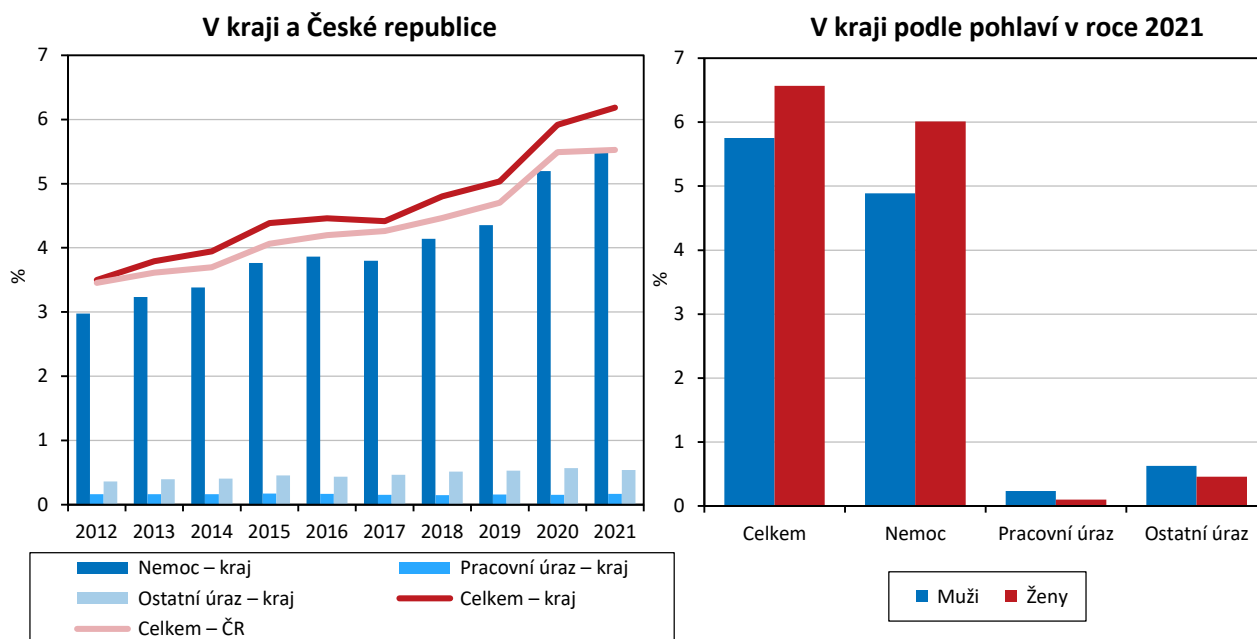
Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji v roce 2021 byla 35,1 dne a ve srovnání s minulým rokem tak došlo k jejímu snížení o 5,9 dne. Současně došlo k poklesu počtu dnů u všech druhů průměrné doby trvání pracovní neschopnosti, ať již pro nemoc (pokles o 5,5 dne na 33,7 dne), pracovní úraz (pokles o 4,8 dne na 49,1 dne), tak i pro ostatní úrazy (pokles o 9,7 dne na 52,8 dne).

V celorepublikovém porovnání průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti vykazuje náš kraj šestou nejvyšší dobu ze všech krajů ČR po kraji Zlínském, Moravskoslezském, Jihomoravském, Olomouckém a Kraji Vysočina. Zároveň je o 0,6 dne vyšší než republikový průměr (34,5 dne). Mezi okresy Karlovarského kraje nejdéle marodili nemocní v okrese Karlovy Vary (36,6 dne), naopak nejméně v okrese Cheb (32,4 dne).

Graf 2.19. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšilo.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji při pohledu na delší časovou řadu dosáhlo svého maxima v roce 2002 a od tohoto roku vykazovalo klesající tendenci až do roku 2011. V následujících pěti letech byl zaznamenán meziroční růst. Po mírném poklesu v roce 2017 pak průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v letech 2018 až 2021 opět stoupl a dosáhlo v našem kraji hodnoty 6,184 %. Pohybovalo se tak nad úrovní celorepublikového průměru (5,525 %). Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti zaznamenalo v roce 2021 ve srovnání s předchozím rokem 2020 nárůst ve většině regionů České republiky, v našem kraji byl přitom tento nárůst po Ústeckém a Plzeňském kraji třetí nejvyšší. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti okres Sokolov (6,933 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (5,861 %).

Státní sociální podpora

Meziročně bylo vyplaceno o 2,1 tis. dávek státní sociální podpory v kraji méně.

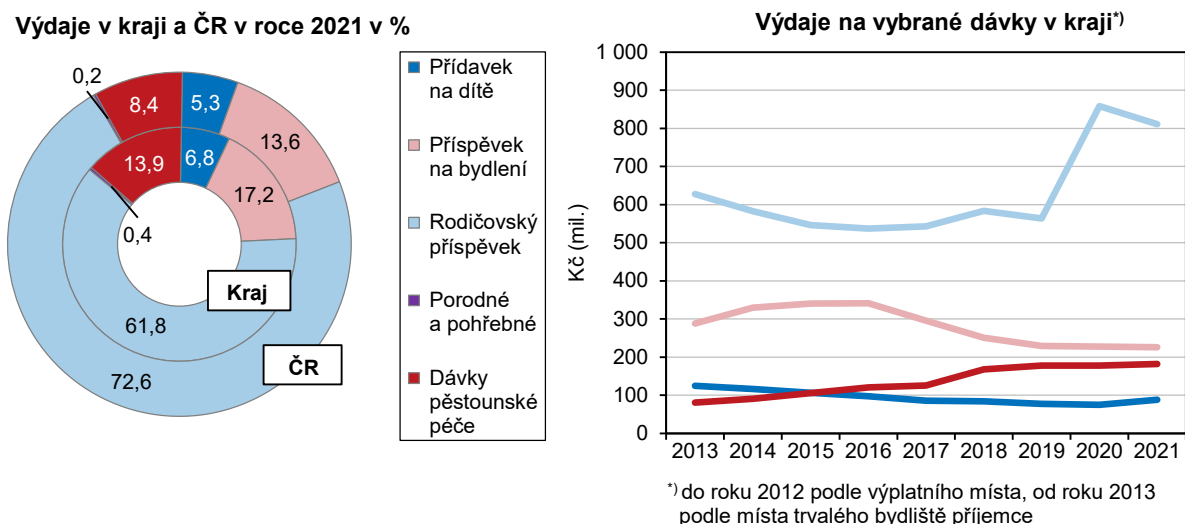
V roce 2021 bylo v Karlovarském kraji vyplaceno 249,4 tis. dávek státní sociální podpory a 16,9 tis. dávek péstounské péče. Více než 40 % dávek státní sociální podpory činily přídatky na dítě, zhruba 35 % tvořily rodičovské příspěvky a další čtvrtina šla na příspěvek na bydlení. Na celkovém počtu vyplacených dávek státní sociální podpory v celé ČR se Karlovarský kraj podílel 3,1 %, na počtu dávek péstounské péče pak 6,8 %.

Sedmé nejnižší dávky státní sociální podpory na 1 obyvatele v celé ČR.

Dávky státní sociální podpory vyplacené v našem kraji v roce 2021 činily 1,1 mil. Kč, to představuje 2,5 % z celkové částky vyplacené v ČR. Pokud přepočteme výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele, zjistíme, že průměrně bylo každému obyvatele Karlovarského kraje v roce 2021 vyplaceno 3 983 Kč, což je o 20 Kč více než před rokem. Mezi všemi regiony ČR byla v roce 2021 výše dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele v našem kraji sedmá nejvyšší a na průměr ČR nedosahovala o 276 Kč.

Graf 2.20. Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Karlovarském kraji a ČR

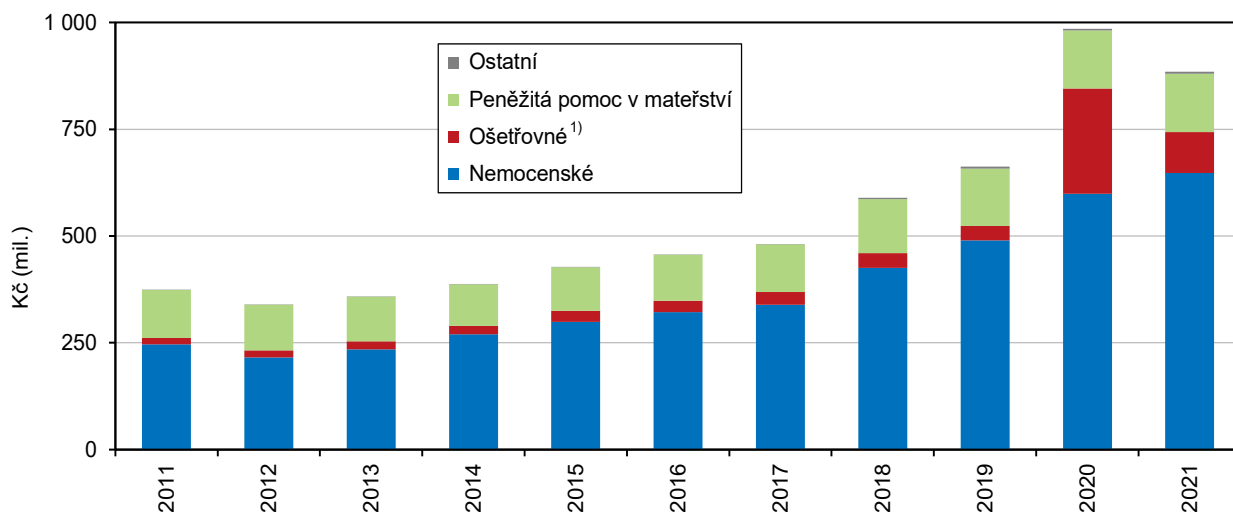
Pramen: MPSV

Na dávkách pěstounské péče bylo v roce 2021 vyplaceno 182,1 mil. Kč. Téměř třetinu z této částky tvořily příspěvky na úhradu potřeb dětí a dvě třetiny byly určeny na odměnu pěstounům. Méně výdajů na dávky pěstounské péče, než vynaložil náš region, bylo evidováno pouze v kraji Zlínském a Kraji Vysočina.

Graf 2.21. Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

¹⁾ na zvýšené výdaje na ošetřovné v roce 2020 a 2021 mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Na dávky nemocenského pojištění bylo meziročně vyplaceno o desetinu méně.

Na všech dávkách nemocenského pojištění bylo v Karlovarském kraji v roce 2021 vyplaceno celkem 884,6 mil. Kč, to představuje meziroční pokles těchto dávek o 10,2 %. Z celkové částky vyplacených dávek nemocenského pojištění v ČR (51,5 mld. Kč) to představuje 1,7 %. Nejvyšší podíl těchto vyplacených dávek připadal na tzv. nemocenské (647,5 tis. Kč).

Podíl tohoto nemocenského na peněžitých dávkách celkem činil v roce 2021 v Karlovarském kraji 73,2 %, ve srovnání s ostatními regiony ČR jde po Moravskoslezském kraji (73,7 %) o druhý nejvyšší podíl této dávky vůbec. Podíly dávek nemocenského na celkových peněžitých dávkách zaznamenaly meziroční nárůst mezi všemi regiony ČR bez výjimky, v našem kraji bylo toto navýšení nejvýznamnější, a to o 12,4 procentního bodu.

Na peněžitou pomoc v mateřství se použilo 15,5 % z celkové částky, tento podíl je v mezikrajském srovnání nejnižší. Desetina celkových dávek nemocenského pojištění byla v roce 2021 v našem kraji použita na ošetřovné (10,8 %). Jedná se o čtvrtý nejnižší podíl celkových dávek nemocenského pojištění ze všech regionů ČR.

Od února 2018 je novou dávkou sociálního pojištění dávka otcovské poporodní péče. V Karlovarském kraji byly v roce 2021 vyplaceny tyto dávky v celkové výši 3,0 mil. Kč, což představuje 0,3 % z peněžitých dávek nemocenského pojištění celkem. Tento podíl je nejnižší v celé ČR a na celorepublikový průměr nedosahuje o 0,2 procentního bodu. Další novou dávkou, která je vyplácena od června 2018, je dlouhodobé ošetřovné, podíl dlouhodobého ošetřovného na celkovém vyplaceném nemocenském pojištění činil v roce 2021 v našem kraji 0,2 % a v mezikrajském srovnání je jeho podíl opět nejnižší.

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Nárůst počtu lůžek v domovech pro seniory.

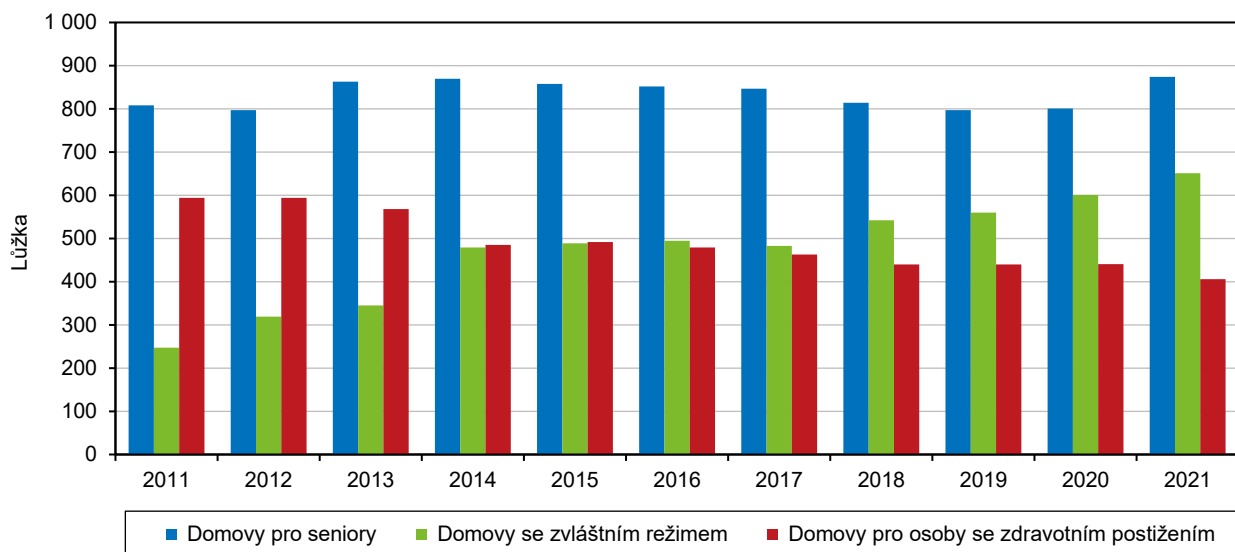
Domovy pro seniory v Karlovarském kraji nabízely v roce 2021 celkem 874 lůžek, meziročně se tak počet lůžek v tomto typu sociálních zařízení zvýšil téměř o desetinu, a to konkrétně o 73 lůžek (o 9,1 %). Jedná se tak již o v pořadí druhé meziroční navýšení počtu lůžek v domovech seniorů v našem kraji od roku 2014.

Pokud přepočteme počet lůžek na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a starších, zjišťujeme, že domovy pro seniory v našem kraji v roce 2021 měly k dispozici 14,5 lůžka na 1 000 seniorů. I přestože se počet lůžek v tomto typu zařízení již podruhé po sobě zvýšil, stále se Karlovarský kraj řadí s tímto počtem mezi regiony s nejnižším množstvím lůžek pro seniory v ČR. Méně jich nabízí již pouze domovy pro seniory v Hl. městě Praze, Jihomoravském, Libereckém a Plzeňském kraji. V celé ČR je v domovech pro seniory průměrně 16,5 lůžka na 1 000 seniorů.

V domovech se zvláštním režimem (pobytové sociální služby pro osoby nemocné stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou či ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost a proto potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby) bylo v našem kraji v roce 2021 k dispozici celkem 651 lůžek. Meziročně tak jejich počet doznal nárůst, a to o 8,3 %. Pokračuje tak rostoucí tendence počtu lůžek v tomto typu zařízení, kterou můžeme sledovat v několika posledních letech, od roku 2008 vrostl jejich počet v našem kraji více než 3,5krát.

Graf 2.22. Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Karlovarském kraji

Pramen: MPSV

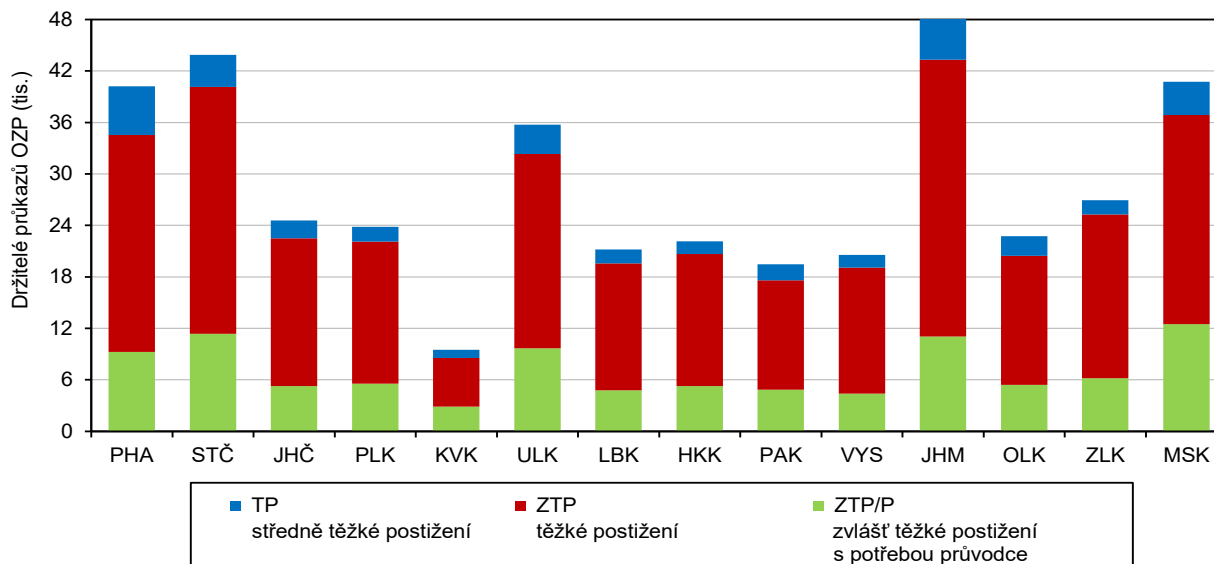

Přetrvávající trend poklesu počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením, které poskytují dlouhodobé pobytové služby osobám se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, nabízely v roce 2021 celkem 406 lůžek, tedy o 7,9 % méně než před rokem. V dlouhodobějším časovém horizontu můžeme pozorovat klesající trend počtu lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením, za posledních deset let se jejich počet snížil téměř o třetinu.

Graf 2.23. Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

Druhý nejvyšší podíl mladých držitelů průkazu OZP do 19 let v ČR.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

V Karlovarském kraji bylo na konci roku 2021 evidováno celkem 9 503 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Přibližně polovinu těchto osob tvořili muži (49,0 %). Mezi držiteli průkazu osob se zdravotním postižením jich bylo 494, tj. 5,2 % ve věku do 19 let. To představuje druhý největší podíl mladých držitelů tohoto průkazu mezi všemi regiony ČR, přičemž celorepublikový průměr převyšuje o 0,9 procentního bodu. Vyšší podíl těchto držitelů průkazu OZP vykázal pouze Ústecký kraj, který eviduje 5,3 % těchto osob.

Zhruba desetina držitelů průkazu měla středně těžké postižení (TP). Nejvíce bylo těch, kteří jsou postiženi těžce (ZTP), takových bylo v roce 2021 v Karlovarském kraji evidováno 5 688, resp. 60,0 % všech držitelů průkazu zdravotně postižených osob v kraji.

Druhý nejvyšší podíl osob se zvláště těžkým zdravotním postižením v Karlovarském kraji.

Nárok na průkaz osoby se zvláště těžkým zdravotním postižením s průvodcem (ZTP/P) má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace, které se neobejde bez průvodce. Držitelů tohoto typu průkazu bylo na konci roku 2021 v ČR registrováno celkem 98 596, z toho v Karlovarském kraji šlo o 2 873 osob, mezi těmito osobami mírně převažovaly ženy (53,2 % žen).

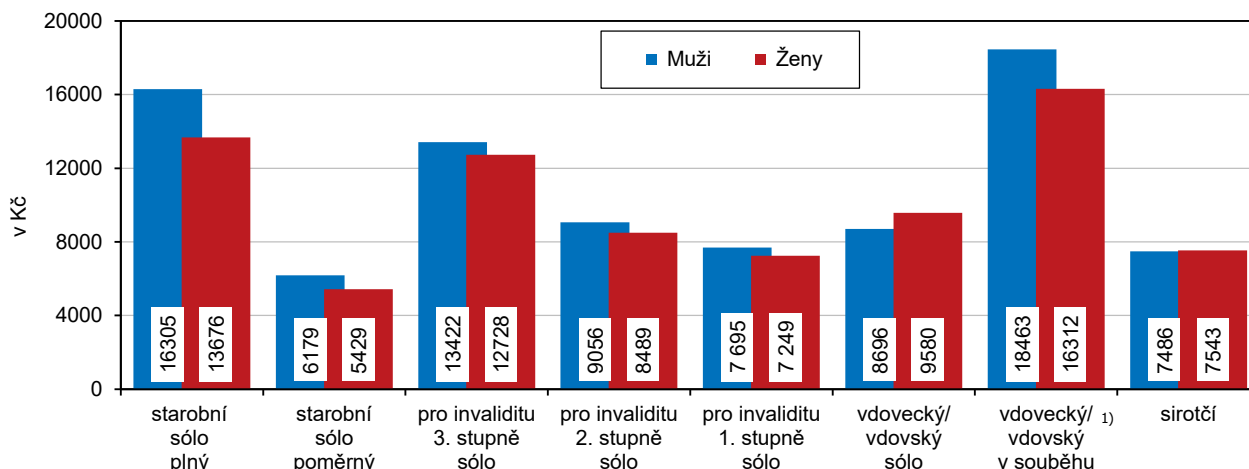
Mezi držiteli všech typů průkazů osob se zdravotním postižením činil podíl osob s průkazem ZTP/P v našem regionu 30,2 %, jedná se tak o druhý nejvyšší podíl mezi všemi regiony ČR po Moravskoslezském kraji a celorepublikový průměr převyšuje o 5,6 procentního bodu. Naopak nejnižší podíl těchto osob (21,4 %) vykázal v roce 2021 Kraj Vysočina.

Důchodci, důchody

Na konci roku 2021 bylo v kraji evidováno 78 170 příjemců všech typů důchodů, tj. starobních, invalidních, sirotčích, vdovských či vdoveckých, celkový počet příjemců důchodů se tak meziročně mírně snížil, a to o 1,2 %.

Graf 2.24. Průměrná výše důchodů podle jejich druhu a pohlaví příjemce v Karlovarském kraji v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

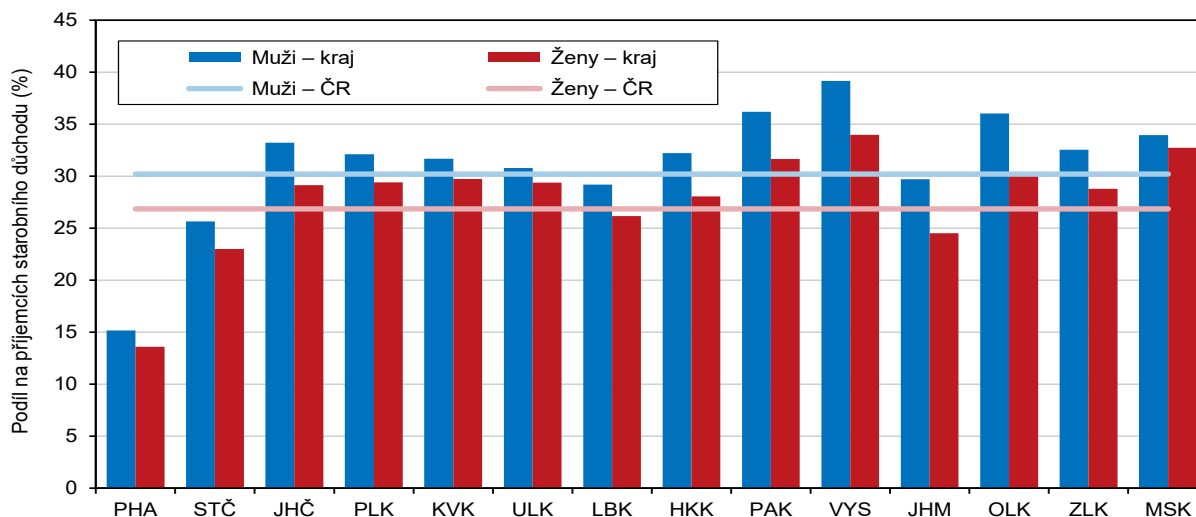

¹⁾ důchod vdovecký nebo vdovský v souběhu s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

Nejvyšší podíl tvoří příjemci starobního důchodu, a to včetně souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, kterých bylo 65 415 (tj. 83,7 % všech příjemců důchodů), z nichž žen je 60,1 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak počet příjemců starobního důchodu zaznamenal po šestiletém nepřetržitém růstu již podruhé mírný pokles (o 1,6 %).

Graf 2.25. Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci 2021

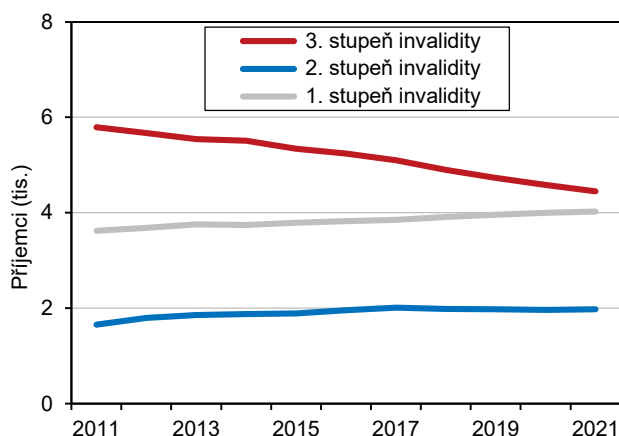
Pramen: ČSSZ

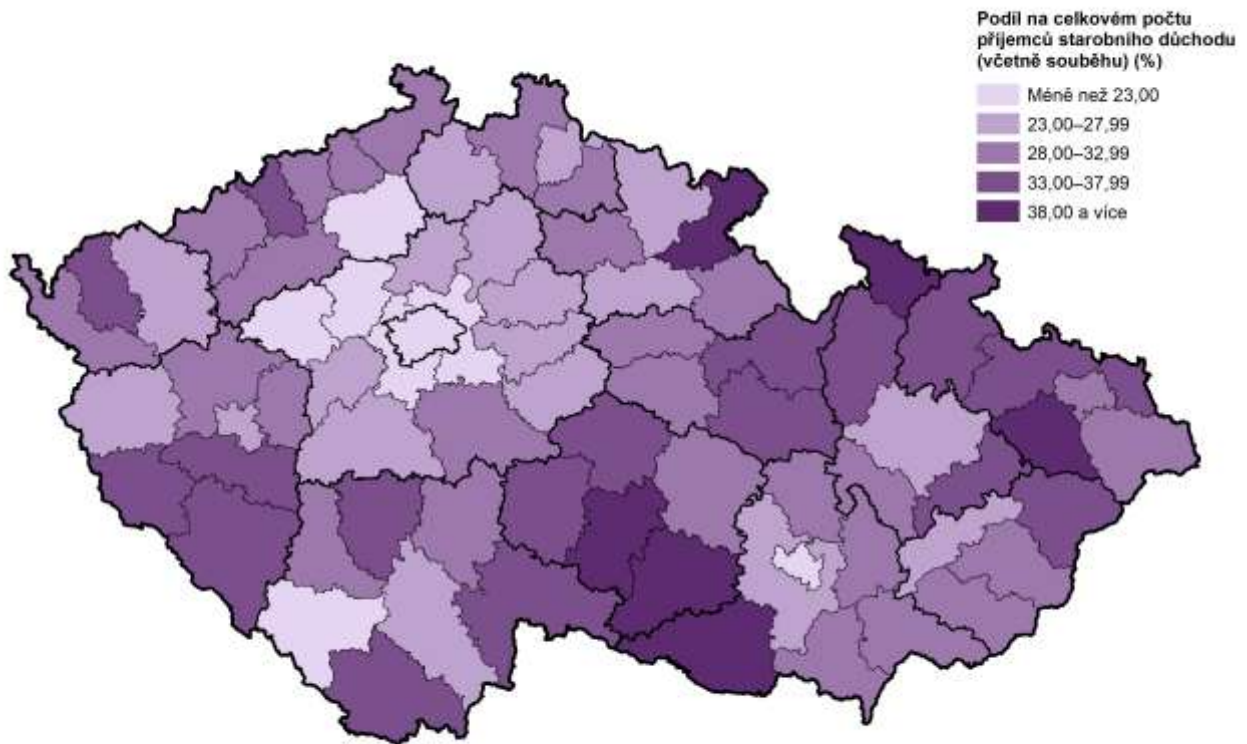
V roce 2021 pobíralo předčasný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 19 959 příjemců, z toho žen bylo 11 680, tj. 58,5 %. Podíl těchto příjemců činil 30,5 % příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu). Podíl příjemců předčasných starobních důchodů vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, oproti předcházejícímu roku se zvýšil o 0,8 procentního bodu a ve srovnání s rokem 2011 činil tento nárůst 6,5 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se jedná o šestý nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem a celorepublikový průměr převyšuje o 2,3 procentního bodu.

Graf 2.26. Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity v Karlovarském kraji
(stav v prosinci, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

Pramen: ČSSZ

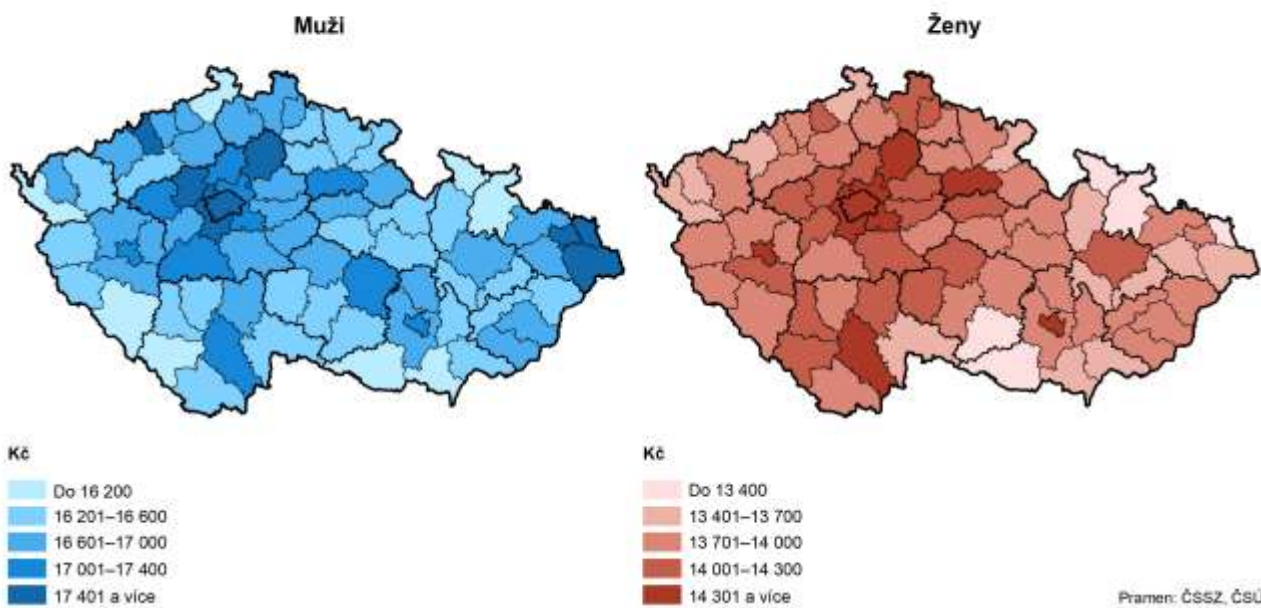

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, vlastní dopočet

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu (sólo) činila v roce 2021 celkem 14 918 Kč. Muži – důchodci přitom pobírali starobní důchod (16 305 Kč) o 2 629 Kč vyšší než ženy – důchodkyně (13 676 Kč). Meziročně tak vzrostl důchod mužů i žen totožně o 6,3 %. Podíl průměrné výše starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v roce 2021 činil 46,7 % a ve srovnání s předchozím rokem vykázal nárůst o 0,4 procentního bodu.

V delší časové řadě lze vysledovat, že podíl průměrné výše starobního důchodu na mzdovém mediánu se dlouhodobě snižoval. Pozitivním zjištěním však je, že se tento vývoj otočil a v posledních třech letech doznal naopak výše zmíněný podíl mírný meziroční nárůst.

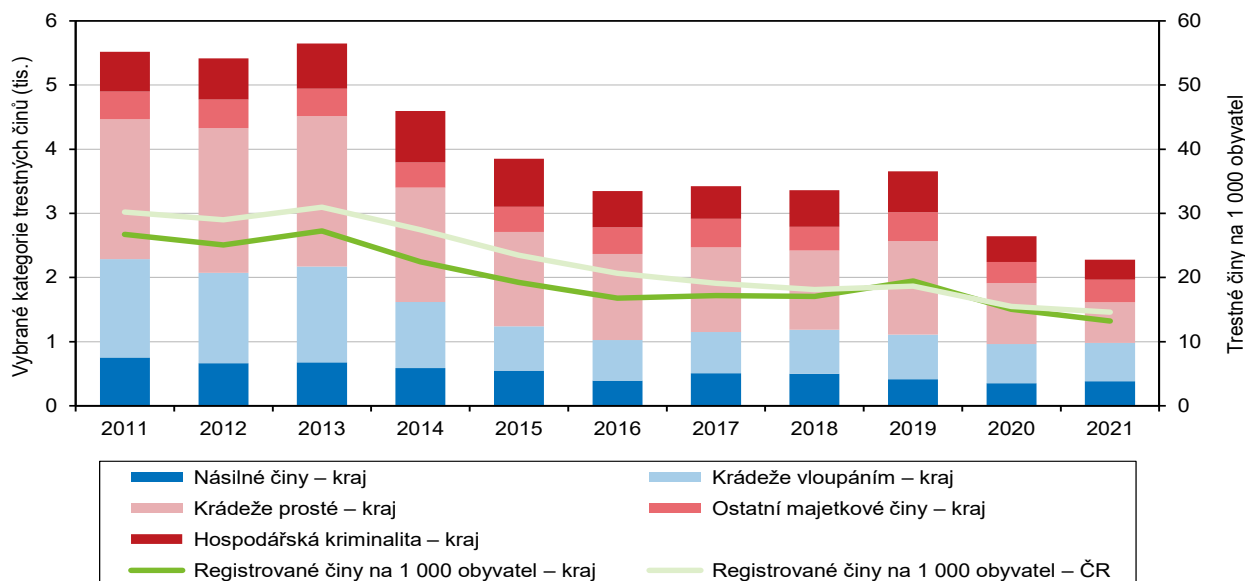
Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet zjištěných
trestných činů se
meziročně opět snížil.

V roce 2021 bylo zjištěno celkem 3 754 trestných činů, kriminalita v našem kraji tak ve srovnání s minulým rokem doznala opět významný pokles, a to o 15,1 %. V celorepublikovém srovnání zaznamenaly snížení kriminality všechny regiony ČR bez výjimky. V Karlovarském kraji byl tento pokles dokonce největší ze všech regionů ČR a celorepublikový průměr převýšil o 7,7 procentního bodu. Počet případů hospodářské kriminality poklesl meziročně o 22,5 %, počet loupeží se snížil o 10,9 % a případů vyloupených bytů bylo kriminalistům Karlovarského kraje nahlášeno dokonce o 28,7 % méně než v předešlém roce 2020.

Graf 2.27. Registrované trestné činy v Karlovarském kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

Meziroční pokles kriminality vykázaly všechny tři okresy Karlovarského kraje. Nejvíce se ve sledovaném období snížil počet registrovaných trestných činů v okrese Karlovy Vary (o 19,3 %), naopak nejméně v okrese Sokolov (o 10,1 %).

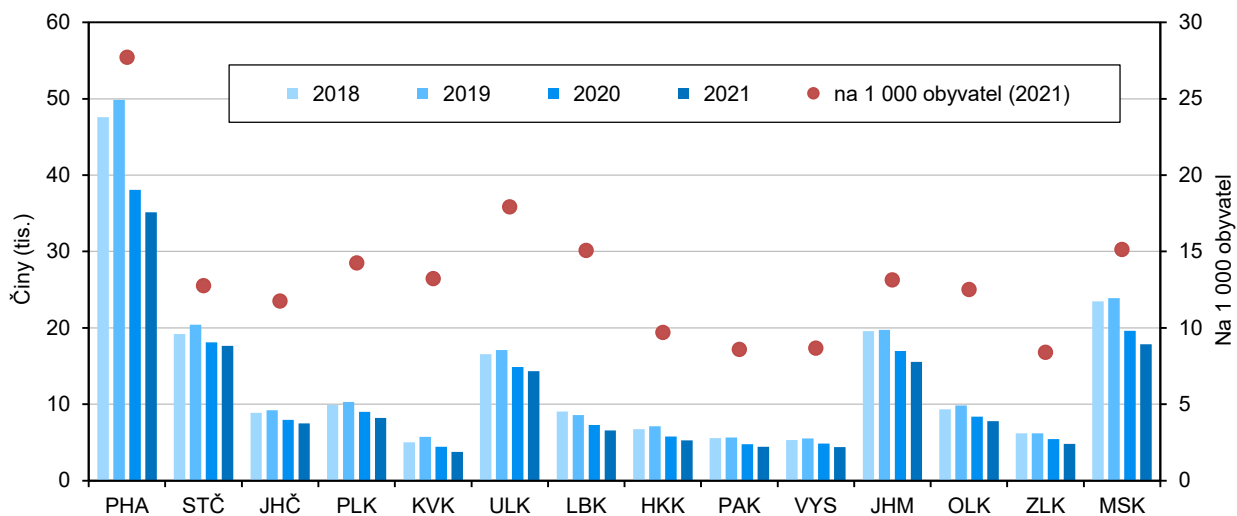
Pokles doznal i ukazatel
počtu zjištěných trestných
činů na 1 000 obyvatel.

Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě klesající tendenci, za posledních dvacet let se hodnota tohoto ukazatele snížila z 33,7 v roce 2001 na 13,2 v roce 2021. Ve srovnání s předcházejícím rokem zaznamenal počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel pokles o 12,0 %.

Graf 2.28. Registrované trestné činy podle krajů

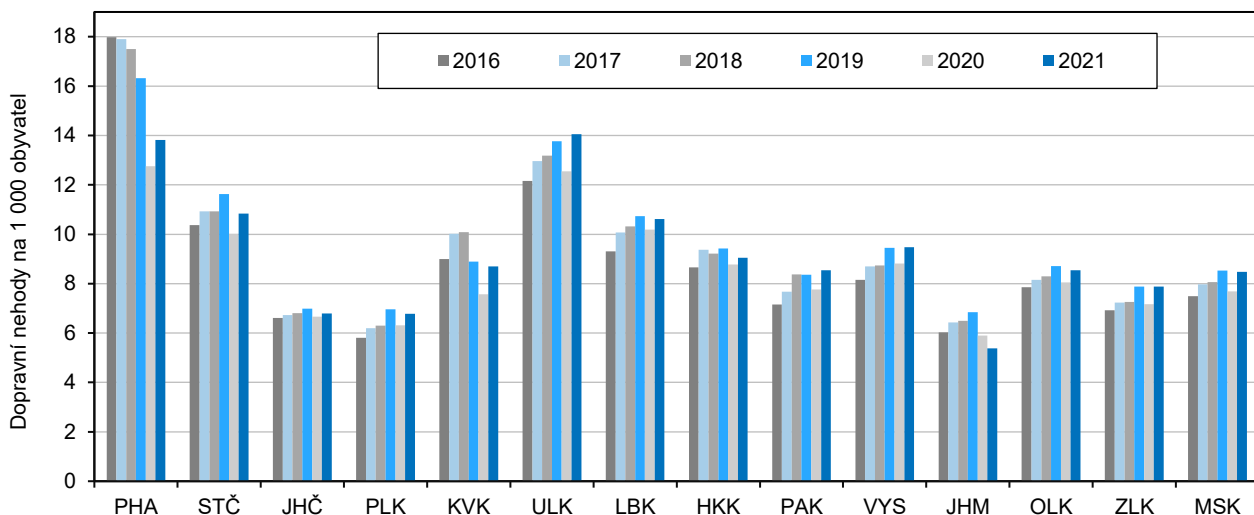
Pramen: Policejní prezidium ČR

V přepočtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel zaujímal v roce 2021 Karlovarský kraj šesté místo mezi všemi regiony ČR za Hl. městem Prahou, Plzeňským, Ústeckým, Libereckým a Moravskoslezským krajem. Hodnota tohoto ukazatele se pohybovala mírně pod celorepublikovým průměrem (14,6), přičemž nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele zaznamenalo Hl. město Praha (27,7), naopak nejnižší údaj vykázal Zlínský kraj (8,4).

Graf 2.29. Dopravní nehody podle krajů

Pramen: Policejní prezidium ČR

Mezi okresy Karlovarského kraje vykazoval nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel okres Cheb (14,3), nejméně pak okres Sokolov (12,5). Objasnit se podařilo celkem 2 162 trestných činů, což je o 21,6 % méně než v předcházejícím roce. Nejúspěšnější byli kriminalisté v okrese Cheb, kterým se podařilo objasnit téměř 35 % z celkového počtu objasněných trestných činů v kraji.

Počet dopravních nehod meziročně vzrostl ...

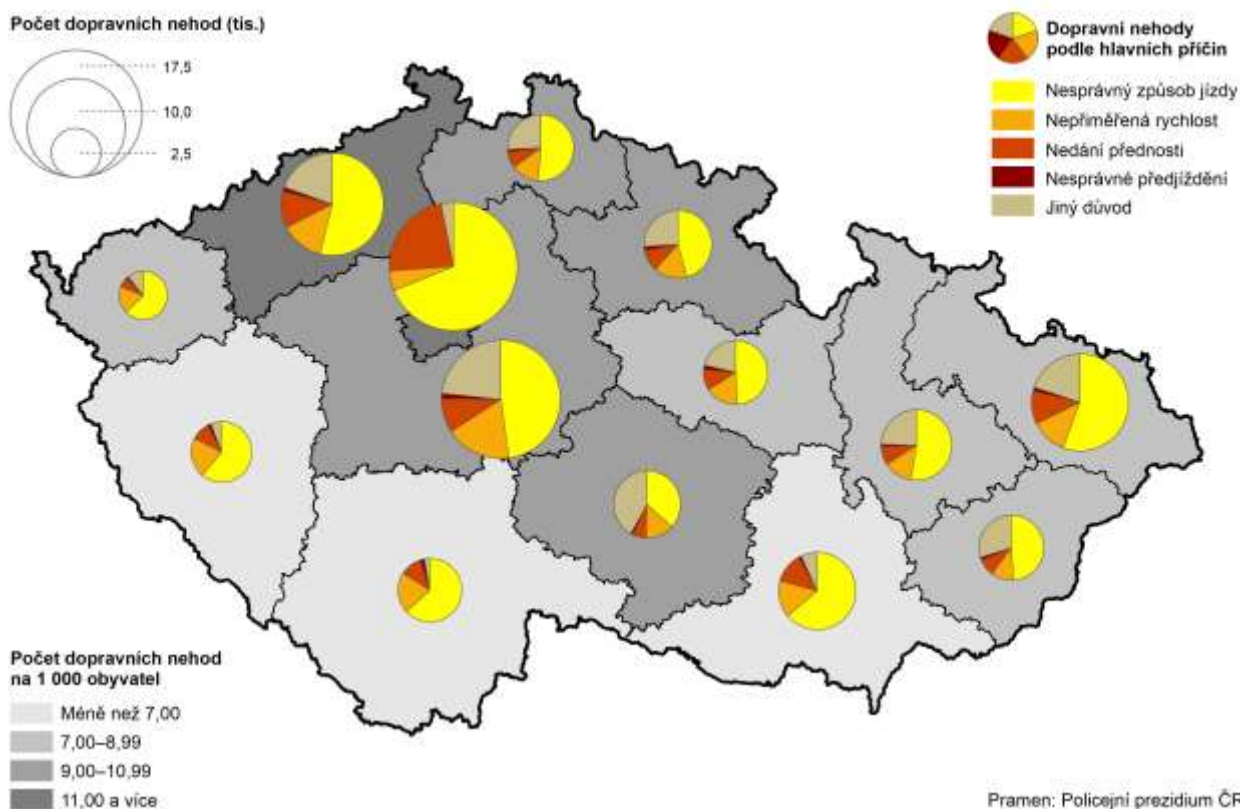
V roce 2021 došlo na území Karlovarského kraje k celkem 2 466 dopravním nehodám, což představuje oproti minulému roku nárůst jejich počtu o 238, tj. o 10,7 %.

... a to ve všech okresech Karlovarského kraje.

K navýšení počtu dopravních nehod ve srovnání s předcházejícím rokem došlo s výjimkou Jihomoravského kraje ve všech regionech ČR, přičemž v našem kraji byl tento nárůst v mezikrajském srovnání nejvyšší (o 10,7 %). V celé ČR vzrostl počet dopravních nehod ve sledovaném období o 4,8 %. Na vyšším počtu dopravních nehod v Karlovarském kraji se podílely jeho všechny tři okresy. Nejvíce meziročně přibýlo dopravních nehod v okrese Karlovy Vary (o 11,9 %), naopak nejnižší nárůst byl zaznamenán v okrese Cheb (o 8,0 %).

Ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel středního stavu dosáhl v roce 2021 v Karlovarském kraji hodnoty 8,7. Mezi všemi regiony ČR to představuje sedmou nejnižší hodnotu a zároveň údaj o 0,8 dopravní nehody nižší, než kolik činil celorepublikový průměr. Ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel v našem kraji zvyšuje zejména okres Karlovy Vary, ve kterém připadalo na 1 000 obyvatel středního stavu 10 dopravních nehod, naopak v okrese Cheb dosáhla hodnota tohoto ukazatele nejnižší hodnotu v celém kraji (7,3).

Dopravní nehody v krajích ČR v roce 2021

Výrazný meziroční nárůst počtu usmrcených osob při dopravních nehodách v kraji.

Od roku 2004 jsme mohli v kraji sledovat trend snižování počtu osob usmrcených při dopravních nehodách, v letech 2014 a 2015 se však počet úmrtí meziročně zvyšoval. Naopak v letech 2016 a 2017 na silnicích Karlovarského kraje zemřelo opět méně osob než v předcházejících letech, od té doby počet osob, které nepřežily dopravní nehodu, víceméně kolísá. V roce 2021 se počet těchto osob meziročně významně zvýšil, a to o více než třetinu (o 36,4 %; nárůst o 4 osoby).

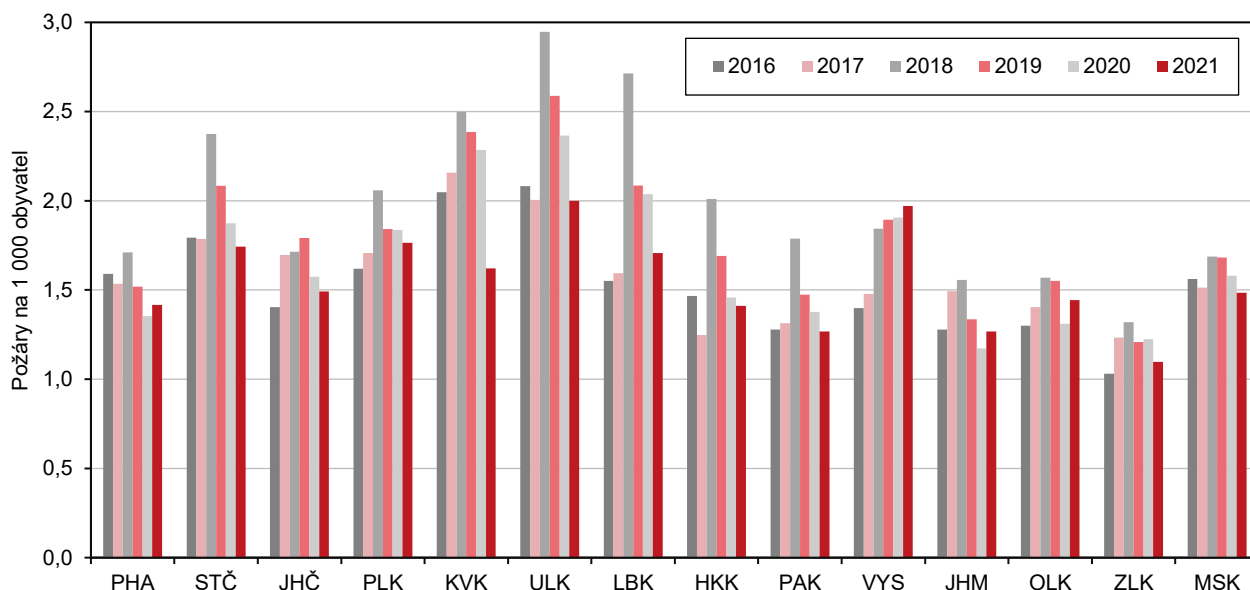
Z okresů Karlovarského kraje byl na tom nejlépe z pohledu počtu obětí dopravních nehod okres Cheb se 2 usmrcenými osobami, naopak nejvíce těchto případů zaznamenal okres Karlovy Vary (8 osob).

V celorepublikovém meziročním srovnání obsadil náš kraj s více než třetinovým navýšením obětí počtu dopravních nehod po Olomouckém kraji druhou nejhorší pozici a byl tak jedním z osmi regionů ČR, kde počet usmrcených osob při dopravních nehodách meziročně vzrostl. Nejhorší bilanci v nárůstu počtu osob usmrcených při dopravních nehodách zaznamenal Olomoucký kraj, ve kterém vzrostl počet těchto osob ve srovnání s uplynulým rokem 2020 o více než tři čtvrtiny (o 78,3 %).

Pozitivním zjištěním je skutečnost, že počet zraněných doznal v našem kraji meziroční pokles, a to jak lehce zraněných (pokles o 10,4 % na 592), tak i zraněných těžce (pokles o 27,7 % na 47). Téměř dvě třetiny (61,3 %) všech dopravních nehod v našem kraji bylo způsobeno nesprávným způsobem jízdy, druhou nejčastější příčinou byla nepřiměřená rychlost (17,8 % z celkového počtu dopravních nehod). Pod vlivem alkoholu nebo drog způsobili řidiči celkem 153 dopravních nehod, tj. 6,2 % všech dopravních nehod v kraji. Téměř dvě třetiny (64,0 %) dopravních nehod se uskutečnilo v obci a převážná většina těchto nehod (87,1 %) byla zaviněna řidičem motorového vozidla. Příčinou nehod způsobených lesní zvěří nebo domácími zvířaty bylo 8,0 % z jejich celkového počtu.

Graf 2.30. Požáry podle krajů

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR

Třetí nejvyšší podíl bodovaných řidičů v celé ČR.

V centrálním registru řidičů bylo v našem kraji evidováno 12 929 řidičů, kteří se dopustili přestupku nebo trestného činu započítávaného do bodového hodnocení řidiče. Takoví řidiči mají na svém kontě od 1 do 12 bodů. Podíl těchto řidičů na celkovém počtu řidičů v kraji tak činil 7,0 %. Tento podíl byl spolu s Ústeckým krajem třetí nejvyšší mezi všemi regiony ČR a zároveň byl o 0,6 procentního bodu vyšší než celorepublikový průměr (6,4 % bodovaných řidičů). Třetina (34,8 %) bodovaných řidičů v Karlovarském kraji měla na svém kontě 2 body, téměř pětina (19,1 %) nasbírala body 3 a plný počet bodů získalo 14 % řidičů. Mezi bodovanými řidiči bylo evidováno 9,0 % cizích státních příslušníků, což představuje osmý nejvyšší podíl v rámci celé ČR.

Při dopravních nehodách v Karlovarském kraji byla v roce 2021 způsobena hmotná škoda v celkové výši 146,7 mil. Kč. Po třiletém poklesu tak hmotná škoda při dopravních nehodách meziročně opět vzrostla, a to o 27,0 %. Z okresů Karlovarského kraje tomuto meziročnímu navýšení přispěl zejména okres Karlovy Vary, kde výše hmotné škody při dopravních nehodách ve srovnání s předcházejícím rokem se navýšila dokonce o 41,4 %. Nárůst hmotné škody zaznamenaly současně také zbylé dva okresy našeho kraje.

Počet požárů v Karlovarském kraji vykázal téměř třetinový pokles.

Na území Karlovarského kraje došlo v roce 2021 ke vzniku 460 požárů, což představuje významný meziroční, téměř třetinový, pokles (o 31,5 %). Počty požárů ve srovnání s rokem 2020 zaznamenaly propad téměř ve všech regionech ČR pouze s výjimkou Olomouckého a Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, ve kterých byl naopak zaznamenán mírný meziroční nárůst. V celé ČR se počet požárů meziročně snížil o 6,8 %.

Na území našeho kraje byl evidován pokles počtu způsobených požárů ve všech jeho okresech, přičemž k nejméně požárům vyjeli hasiči v okrese Cheb, který meziročně vykázal výrazný, téměř poloviční, pokles jejich počtu (o 46,5 %; z 230 požárů v roce 2020 na 123 požárů v roce 2021). Naopak nejvíce požárů bylo v roce 2021 lokalizováno v okrese Karlovy Vary, kde jich hasiči likvidovali v rámci celého kraje téměř polovinu (45,2 %).

Šestý nejvyšší počet požárů na 1 000 obyvatel v celé ČR.

Pokud přepočteme počet požárů na 1 000 obyvatel, zjišťujeme, že v karlovarském regionu vzniklo 1,6 požáru na 1 000 obyvatel kraje, tedy o 0,7 požáru méně než v předešlé roce. V rámci celé ČR jde v počtu požárů o šestou nejvyšší hodnotu, která je současně o 0,1 požáru vyšší, než kolik činil celorepublikový průměr (1,5 požáru na 1 000 obyvatel). Celkově však meziročně poklesl počet požárů na 1 000 obyvatel ve většině krajů ČR, a to pouze s výjimkou kraje Olomouckého, Jihomoravského, Hl. města Prahy a Kraje Vysočina, které meziročně naopak zaznamenaly mírné navýšení jejich počtu.

Významný meziroční pokles přímé škody při požárech v regionu o více než dvě třetiny.

Při požárech v kraji byla v roce 2021 způsobena přímá škoda ve výši 31 mil. Kč a byla tak o 65 mil. Kč, tedy o více než dvě třetiny, nižší než v předcházejícím roce (o 67,8 %). Přímá škoda na jeden požár činila v Karlovarském kraji 67 tis. Kč. V mezikrajském srovnání vykázal náš kraj oproti ostatním regionům v hodnotě přímé škody na 1 požár nejvýraznější pokles. Přímá škoda na 1 požár v našem kraji byla dokonce o 202 tis. Kč nižší, než kolik činil celorepublikový průměr. Nejvyšší přímá škoda na 1 požár byla zaznamenána v Libereckém kraji (596 tis. Kč). Při požárech v Karlovarském kraji bylo v roce 2021 zraněno 49 osob, 7 osob na následky zranění při požáru zemřelo.

